

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojakim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 283 (11.699)

Trst, petek, 2. decembra

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
Tlx 460270

GORICA
Dnevnik 24. marca 1945

OSREDNJA KNJIZNICA
P.P. 126
66001 KOPER
9554 AA
60100200

Napoved ministra za dežele Romite v poslanski zbornici

Vlada bo predložila svoj zakonski osnutek za zaščito slovenske manjšine v Italiji

Besedilo bodo izdelali na osnovi dela Cassandrove komisije - O slovenski manjšini bo tekla razprava ločeno od osnutkov za zaščito jezikovnih skupnosti - Prvi komentarji

RIM — Vlada bo predložila svoj zakonski osnutek za zaščito slovenske manjšine v Italiji. To je napovedal minister za dežele Romite ob koncu včerajšnjega zasedanja komisije za ustavno vprašanja v poslanski zbornici. Na tej seji so nadaljevali z razpravo o zaščiti narodnih in jezikovnih manjšin v Italiji. Minister Romita je tudi dejal, da bo vladni osnutek sestavljen na osnovi dela tako imenovane Cassandrove komisije. Glede na to napoved so sklenili, da bodo o zaščiti slovenske manjšine razpravljali ločeno in da bodo torej ločili manjšinsko problematiko na dva dela: o ostalih manjšinskih in jezikovnih skupnostih bodo nadaljevali z razpravo takoj in imenovali ožji odbor, ki bo moral uskladiti posamezne predloge. O slovenski manjšini pa bodo razpravljali takoj ko bo vlada predložila svoj zakonski osnutek.

Dejstvo, da bo vlada predložila svoj zakonski osnutek je vsekakor pomembno. To je bil pravzaprav namen, zaradi katerega je leta 1978 takratni predsednik vlade Giulio Andreotti imenoval komisijo. Obvezo, da bo vlada predložila svoje zakonsko besedilo sta pred parlamentom sprejela Andreotti-jeva naslednika Cossiga in Forlani, v

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Pregled italijansko-jugoslovanskih odnosov na srečanju med Zemljaričem in Fioretom

Velik poudarek na problematiki slovenske manjšine v Italiji in italijanske v SFRJ

BOGO SAMSA

RIM — Depozit, obmejno sodelovanje, globalna zaščita slovenske narodne skupnosti v Italiji, položaj italijanske narodnosti v Sloveniji in Hrvaški, nove oblike gospodarskega sodelovanja, ekologija, cestne zveze: to je osnovni okvir tem, ki so bile v ospredju razgovorov predsednika slovenskega izvršnega sveta Janeza Zemljariča med njegovim uradnim obiskom v Rimu. Razgovori so bili stvarni, zaključki konkretni, kar je dokaz o uspehu tega obiska. Predsednik Zemljarič s sodelavci in podtajnik ministrstva za zunanje zadeve poslanec Mario Fioret sta se razgovarjala na Farnesini včeraj dopoldne dobri dve uri, precej več kot je bilo prvotno predvideno.

Govorili so torej najprej o obmejnem sodelovanju in obmejnem osebnem prometu na osnovi

videmskega sporazuma. Z italijanske strani je bilo izraženo pričakovanje, da se bodo z novim letom stvari spremenile oziroma se vrnila na prejšnje stanje. Še posebej je bil poudarjen problem maloobmejnega prometa. Italija to vprašanje ocenjuje predvsem kot politično in ne kot ekonomsko. Predsednik Zemljarič pa je obrazložil stališče slovenskega izvršnega sveta, da bodo ponovno predlagali zveznemu izvršnemu svetu sprostitev in da bodo izdelali študijo o dejanskih ekonomskih učinkih pologa. Tudi Zemljarič je posebej govoril o videmskem sporazumu o osebnem prometu. Podtajnik za zunanje zadeve Mario Fioret ni tega problema neposredno vezal na položaj manjšine in odnosov na meji, vendar pa ga je povezoval s splošnim ozračjem sodelovanja in še zlasti s političnim ozračjem na meji. Predsednik Zemljarič se je skliceval na razgovor z enotno slovensko delegacijo, s katero se je sestel v ponedeljek in ki mu je obrazložila položaj sloven-

ske manjšine v Italiji. Janez Zemljarič je obravnaval globalni zaščitni zakon in zahteve Slovencev v Italiji, da se pospeši njegov iter, govoril je o pravici do rabe slovensčine v javnosti, nujnosti postavitve dvojezičnih napisov, izrecno je omenil položaj Slovenskega stalnega gledališča in grozeče naraščanje dolgov. Na dnevnem redu je bil tudi dom pri Sv. Ivanu in zahteva zainteresiranih ljudi, da se ga vrne.

Predsednik Zemljarič je tudi opozoril na nedavne fašistične napade na slovensko narodnostno skupnost, zlasti v Trstu, na skrunjenje partizanskih spomenikov in na ustvarjanje šovinističnega ozračja. Z italijanske strani je podtajnik Fioret opozoril na nekatera odprta vprašanja italijanske skupnosti, ki živi v socialistični republiki Sloveniji in socialistični republiki Hrvaški in med drugim po pretvorniški mreži za TV Koper - Capodistria,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na Opčinah zaustavljen začetek ljudskih gradenj

Odločen nastop prizadetih Opencev in organizacij, ki ščitijo njihove interese, v prvi vrsti Kmečke zveze, je včeraj preprečil, da bi se začel dejansko uresničevati načrt za ljudske in cenene gradnje na Opčinah. Predstavniki zadruge Cartimavo so se namreč včeraj dopoldne podali na zemljišče, ki jim ga je občinska uprava dodelila za gradnjo 24 ljudskih stanovanj, da bi na njem opravili prve tehnične posnetke; v sicer zelo mirnem srečanju z lastniki in njihovimi organizacijami pa tega niso mogli opraviti.

Prizadeti lastniki in KZ so tudi njim ponovili svoja stališča in zahteve: občinska uprava se je že pred dvema letoma obvezala, da bo opravila revizijo načrtov za ljudske gradnje in da bodo zamrznjene vse ljudske gradnje v periferiji, dokler ne bo revizija opravljena. Kljub tej obvezi pa so obljube tržške občine ostale le mrtve besede: revizija še ni bila opravljena, občina pa skuša kljub temu uresničevati načrt za ljudske gradnje, ki zadeva Opčine. Zato tudi odločen nastop Opencev in organizacij, ki jih ščitijo.

To vprašanje bo danes popoldne glavni predmet razprave na srečanju med tržskim županom Richettijem in predstavniki openskih organizacij, lastnikov in Kmečke zveze.

NA 4. STRANI

E. Hess prva v Kranjski gori

Švicarka Erika Hess (na sliki) je včeraj v slalomu za svetovni pokal v Kranjski gori povsem zaslužno osvojila prvo mesto. Odlične so bile tudi jugoslovanske smučarke, saj je bila Anja Zavadl 7., Polona Peharc 10. in Nuša Tome 12. Italijanke so razočarale. Danes bo na sporedu moški slalom

NA 10. STRANI

Nilde Jotti pozdravlja manifestacijo za mir

RIM — Predsednica poslanske zbornice Nilde Jotti je prirediteljem mirovne manifestacije dveh Goric, ki bo jutri, v soboto na italijansko - jugoslovanskem mejnem prehodu v Gabrijelovi ulici, poslala brzojavko, v kateri pozdravlja to skupno manifestacijo in poudarja velik pomen takšnih pobud prav v sedanjem času, ko so se prekinila pogajanja med velesilama o zmanjšanju oborožitve.

«Zborovanje, ki bo prav na mejnem prehodu, dokazuje, da je v vzdušju sodelovanja mogoče vzpostaviti trdne odnose tudi med tako različnimi političnimi in družbenimi stvarnostima,» je zapisala Nilde Jotti.

Štirje odstotki «proti bilingvizmu»

Šovinistično kampanjo «proti bilingvizmu», ki je v prejšnjih dneh prišla do izraza zasedbo nekaterih višjih srednjih šol, so fašisti včeraj zjutraj «kronali» z demonstracijo po mestnih ulicah. Shod, ki so ga v prvi osebi vodili predstavniki misovske mladinske organizacije «Fronte della gioventù» je izpadel zelo klavarno, saj so že sama gesla, ki so jih vzklikali mladinci v režiji fašistov, dokazala, da velika večina demonst-

rov sploh ni imela pojma zakaj je pravzaprav stopila na ulico. Slišati je bilo že stara in dobro znana protislovenska in protijugoslovanska gesla, med sprevedom pa so mladi fašisti pozdravljali z rimskimi pozdravi. Manifestacija je potekala brez incidentov, tudi zaradi tega, ker so dijake v velikem številu spremljali policisti in karabinjerji. Do manjše napetosti je prišlo le pod sedežem tukajšnjega italijanskega dnevnika, ki pa so ga sile javnega reda precej močno zastražile. Včerajšnje stavke «proti bilingvizmu in za italijanstvo Trsta» se je udeležilo približno štiri odstotke vseh dijakov tržških višjih srednjih šol, kar zgovorno priča o neuspehu te štrumentalne akcije.

Po nekaterih šolah pa bodo vendarle že v začetku prihodnjega tedna stekle nekatere informativne pobude, ki jih prirejajo kolektivi demokratičnih študentov in na katere so povabili zgodovinarje in izvedence italijanske in slovenske narodnosti. Jutri pa se bo v Trstu sestel enotni antifašistični odbor, ki ima na dnevnem redu prav fašistične provokacije «zoper dvojezičnost». O tem bo skoraj gotovo govor tudi na ponedeljkovi seji tržškega pokrajinskega sveta. (st)

Craxi pri papežu

Predsednik italijanske vlade Craxi je obiskal včeraj poveljarja katoliške cerkve. Govor je bil o vprašanjih miru v svetu in o obnovi konkordata med Italijo in sv. stolico (Telefoto AP)

NA 2. STRANI

Novo zanimanje za Plečnika

NA 5. STRANI

60 let bazoviške Zarje

NA 11. STRANI

● Vlada

NADALJEVANJE S 1. STRANI

nekoliko bolj medli obliki, pa tudi Spadolini. Sedanja napoved je torej razveseljiva, seveda z upanjem, da bo do predložitve tega zakonskega osnutka res prišlo v kratkem času.

Drugo vprašanje pa zadeva vsebino tega osnutka. Kot je znano, Cassandrova komisija ni sprejela enotnih zaključkov. Med stališči, ki jih je zastopalo pet slovenskih predstavnikov v komisiji in stališči 16 italijanskih predstavnikov so bile velike razlike. Italijanski del komisije je imel še zlasti odklonilna stališča v zvezi z rabo jezika (z delitvijo Slovencev na kategorije) ter s socialnimi, ekonomskimi in prostorskimi vprašanji manjšine. Dejstvo, da se je minister Romita skliceval na delo komisije daje upati, da bodo pri sestavi vladnega osnutka primerno upoštevana stališča slovenskih članov Cassandrove komisije.

Napoved, da bo vlada predložila svoj zakonski osnutek za zaščito Slovencev je že izzvala prve reakcije. Komunistični poslanec Cuffaro je to napoved pozitivno ocenil in izrazil upanje, da bo osnutek vsebinsko primeren, predvsem pa, da bo res do predložitve prišlo in da ne bo ostalo vse le pri dobrih namelih, kot je to veljalo za prejšnje vlade. Cuffaro je tudi izrazil upanje, da do te napovedi ni prišlo z namenom, da bi odložili ali zavlačevali z razpravo, ki je v teku v senatu. Komunistični poslanec je nadalje poudaril, da velika zamuda, s katero se načenja problematika zaščite slovenske manjšine, vzbuja v Trstu provokacije, ki niso samo žaljive za slovensko manjšino in za vse demokrate, ampak ogrožajo vlogo in razvoj teh krajev.

Socialistični poslanec Fortuna je o napovedi Romite spregovoril že na zasedanju poslane komisije in dejal, da je ta vladna odločitev zelo pomembna. Fortuna je tudi poudaril pomen, da bo ta odločitev omogočila ločeno razpravo o slovenski manjšini.

Predsednik Slovenske skupnosti Dolhar je pozitivno ocenil dejstvo, da se je vprašanje končno premaknilo z mrtve točke, kar kaže na dobro politično voljo. Dolhar je tudi izrazil pričakovanje, da bo vlada upoštevala stališča slovenskega dela Cassandrove komisije ter poudaril upanje, da bo po predstavitvi zakonskega osnutka razprava končno stekla in bo zakon v doglednem času odoben.

● Zemljarič

NADALJEVANJE S 1. STRANI

na pripadnost italijanske skupnosti v Istri, nekatere probleme italijanskih šol in na upadanje števila pripadnikov italijanske manjšine kot to izhaja iz nedavnega popisa prebivalstva.

Glede globalnega zaščitnega zakona je Fioret podčrtal splošno politično pripravljenost in dobro voljo. Navedel je, da bo posebna ožja parlamentarna komisija skušala uskladiti različne predložene zakonske osnutke in da bo vlada naredila, kar je v njeni moči in pristojnosti, da razpravo pospeši. «Strinjam se s predlogom Zemljariča, da se v medsebojnemu dogovoru prouči probleme dvojezičnih topografskih napisov, kar ne bo težko narediti na področju Trsta in Gorice,» je izrecno dejal. Italijanska politična javnost je ob sodila in osamila napade na spominska obeležja in sprejeti so bili ukrepi, da se v bodoče prepreči take akcije. Podtajnik Fioret je ugotovil, da ni bil seznanjen s problemi Slovenskega stalnega gledališča, da pa je zadeva važna in da se bo za njo zanimal in posredoval. Glede doma pri Sv. Ivanu pa je bilo rečeno, da gre za upravičeno zahtevo prizadeletih, da pa so prejeli ustrezen vlogi šele pred kratkim.

Na zasedanju na ministrstvu za zunanje zadeve so poleg teh širših političnih vprašanj obravnavali tudi nekatera konkretna vprašanja gospodarskega sodelovanja in predvsem skupne napore, da se doseže višje gospodarske oblike sodelovanja. V tem kontekstu je bila v ospredju tudi cestna povezava Razdrto - Vrtolba, oziroma Razdrto - Sežana. Govorili so o ekoloških problemih, o onesnaženju nekaterih kraških rek in še zlasti Timave, o skupnih naporih za preprečevanje onesnaženja Jadranskega morja in zlasti Tržaškega zaliva. Obravnavali so tudi odprte probleme avtocestovnikov.

Na razgovoru v Farnesini so s slovenske strani sodelovali poleg predsednika Janeza Zemljariča še predsednik komiteja za zunanje zadeve slovenske vlade Jernej Jan in ravnatelj Inštituta Jožef Stefan inž. Boris Ferlet. Prisotna sta bila tudi veleposlanik SFRJ v Rimu Marko Kosić in generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič. Z italijanske strani pa so bili poleg podtajnika Fioretta še veleposlanik Carducci, šef drugega oddelka generalne politične direktije Cigheletti in opolnomočeni minister Volfre.

BOGO SAMS

Medtem ko se položaj v Bejrutu še bolj zaostruje

Džemajel skuša v Washingtonu doseči umik izraelske vojske iz Libanona

BEJRUT — V libanonskem glavnem mestu se je že dovolj napet položaj v zadnjih urah še poslabšal. Pod streli neznanega terorista je namreč včeraj padla druga najpomembnejša osebnost libanonskih družov, šejk Halim Takiedim. Le nekaj ur prej pa je v napadu na izvidnico francoskega kontingenta izgubil življenje neki francoski vojak. V Bejrutu so torej ponovno uvedli policijsko uro, mesto patrolirajo enote libanonske redne vojske.

Libanonska vlada je takoj obsodila umor Halima Takiedima, kot poskus izpodkopavanja možnosti za spravo. Takiedim je bil znan kot zmerna osebnost, ki se je vsestransko zavzemal za spravo med libanonskimi političnimi in verskimi skupinami. Odločno je obsojal vsako krvoprelitje in nasprotoval ideološkim in verskim mržnjam.

Ob takih nespodbudnih vesteh iz Libanona je libanonski predsednik Džemajel včeraj začel svoje pogovore s predsednikom Reaganom in z drugimi predstavniki ameriške admi-

nistracije. Za pročeljem formalno nasmejanih obrazov in pristrčnega sprejema pa zeva zaskrbljujoča praznina. Amerika sploh nima načrta za Libanon, sedaj celo toliko manj kot nekoč, saj si je z ameriško - izraelskim vojaško-gospodarskim sporazumom dokončno vezala roke na izraelsko politiko v tem delu sveta.

Džemajel bo torej v Washingtonu skoraj gotovo naletel na gluha ušesa glede umika Izraela iz južnega Libanona. Tel Aviv je namreč jasno povedal, da tega umika ne bo, dokler se ne bodo umaknili Sirci.

Reaganovi administraciji je ob komaj podpisanem ameriško - izraelskem sporazumu Džemajelova zahteva prava cokla, saj je v nasprotju s skupnimi «strateškimi interesi». Vsekakor pa bo ta sporazum povzročal še marsikomu hude težave, saj prvič tudi formalno vnaša blokovsko konfrontacijo na Bližnji vzhod. S sporazumom je namreč Izrael postal neke vrste član pakta NATO, zaveznik ZDA in branitelj njenih interesov v tem delu sveta.

Mir in obnovitev konkordata tema pogovora med Craxijem in papežem

RIM — Po predsedniku republike Pertiniju je bila včeraj vrsta na Bettinu Craxiju, prvemu socialistu predsedniku vlade, da obišče papeža Janeza Pavla II. Pogovor je trajal petdeset minut in je potekal v papeževi biblioteki v drugem nadstropju apostolske palače. Na dnevnem redu sta bili predvsem dve točki: mir v svetu in vprašanje obnovitve konkordata.

Vesti, ki prihajajo iz Vatikana o pogovoru med papežem in predsednikom italijanske vlade so dokaj skope. Nedvomno je, da je bilo vprašanje miru, še prej kot vprašanje konkordata, v ospredju pogovora, toliko bolj, ker so predstavniki katoliške cerkve v zadnjem času večkrat poudarili, da se bo cerkev, sprčo dramatičnega mednarodnega položaja, kar se da angažirala za zagotovitev miru. Ob koncu pogovora z Janezom Pavlom II. se je Craxi gestal tudi z državnim tajnikom kardinalom Agostinom Casarolijem.

Komunike, ki so ga nekaj ur kasneje objavili predstavniki predsedstva vlade poudarja, da sta Craxi in papežar katoliške cerkve imela glede vprašanja miru «skupna stališča»; kar zadeva konkordat pa so v po-

govorih zabeležili «skupen interes za zadovoljivo rešitev vprašanja revizije».

Obisk Bettina Craxija sodi torej v okvir prizadevanj za mir, o katerih govori komunike palače Chigi. Prav te dni so sporočili, da bo predsednik vlade Craxi v prihodnjih dneh obiskal romunskega predsednika Ceauscesca, ki je baže pozitivno ocenil prizadevanja Italije za krepitev politike popuščanja napetosti med Vzhodom in Zahodom. Včeraj se je italijanski zunanji minister Andreotti sestal s svojim češkoslovaškim kolegom Chnoukom. V tem vzdušju ni mogel izostati obisk predsednika vlade poljskemu papežu, ki ima še tako velik vpliv na politično življenje v domovini. Poleg vseh teh elementov ne gre zanemariti tudi vprašanje notranje politike. Bettino Craxi se najbrž boji, da bi ga pacifiistična stališča, ki jih je osvojil velik del italijanskega katoliškega gibanja, utegnili izolirati. Obisk pri papežu bi utegnil biti tudi način za vzpostavitev mostu med tistim delom katoliške družbe, ki je povezano s cerkvi in ki se danes čuti bolj navezana na pacifiistično gibanje kot na politiko italijanske vlade.

R. G.

Dvajsetina dohodka za potrebe vojske

BEOGRAD — Za financiranje potreb Jugoslovanske ljudske armade bo v prihodnjem letu nujno izločiti najmanj 5,2 odstotka načrtovanega jugoslovanskega narodnega dohodka, so menili včeraj delegati odbora zveznega zbora skupščine SFRJ za ljudsko obrambo. Pod to raven izločanja ne bi smeli iti, ker bi s tem okrnili izvedbo načrtovanih nalog in obveznosti JLA v naslednjem letu, so poudarili na odboru. Namestnik zveznega sekretarja za ljudsko obrambo general polkovnik Dane Petkovski je poudaril, da so sredstva v višini 5,2 odstotka od narodnega dohodka za potrebe JLA minimum za uspešno posodabljanje, opravljanje nalog in zadovoljevanje potreb JLA v prihodnjem letu.

Delegati v odboru so podprli tudi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vojaških obveznostih, ki predvideva enkratno služenje vojaškega roka v trajanju 15 mesecev. (dd)

Prvi snežni meteži zajeli srednjo in južno Italijo

RIM — Medtem ko se je včeraj vsa severna Italija kopala v soncu in so le nizke temperature spominjale na začetek meteorološke zime, pa je srednjo in južno Italijo zajela prava zimska juma, s snežnimi meteži, orkanskim vetrom in razburkanim morjem.

Kot že vrsto let je še najhuje v Abrucih, kjer so obilne snežne padavine in zameti skoraj v celoti ohromile ves cestni promet. Snežni plugi in rezkači so le s težavo držali odprte za osebni promet avtoceste, medtem ko so tovornjake izločili iz prometa. Ta slika se je v grobem

ponavljala vzdolž vsega apeninskega hrbta do Kalabrije. Sneg je včeraj pobelil celo Vezuv in hribe na Siciliji.

Še največje nevšečnosti pa so bile v pomorskem prometu. Veze z otočji so povsem ohromele, le med Sicilijo in Sardinijo so bili trajekti kos razburkanemu morju.

Pravo zimsko neurje, ki je tudi letos najprej prizadelo Jug je ponovno razgalilo vse pomanjkljivosti raznih krajevnih uprav in ustanov, saj jih je sneg popolnoma presenetil, da so prejeli prve ukrepe, ko je bilo že prepozno.

Aretirali šest funkcionarjev bankrotirane banke Ambrosiano

RIM — Finančni stražniki so na podlagi zapornega naloga preiskovalnih sodnikov Bricchetti in Pizzija včeraj aretirali šest oseb zaradi bankrota ambrosianske banke. Med temi je tudi bivši namestnik direktorja 55-letni Roberto Rosone. Ko so finančni stražniki ob 7. uri zjutraj potrkali na njegova vrata, je mirno sprejel zaporni nalog, samo zaskrbljen je bil, kako bo to vplivalo na njegovo srčno bolezen. Pred njegovim stanovanjem v Ul. Olofredi ga je namreč 27. aprila lani napadel prestopnik Romano Danilo Abbruciati. V tem spopadu je zapreženi stražnik napadalca ubil, ker je po streljanju na Rosoneja poskušal pobegniti.

Poleg Rosoneja so aretirali še dva

direktorja banke, 57-letnega Cinquini in 56-letnega Tagliani, bormnega direktorja 60-letnega Vismaro, 71-letnega Manfredija, člana uprave ga sveta, in 56-letnega Miorinija.

Vsi so obdolženi hudega namernega bankrota, valutnih prekrškov, nepravilnega nakupa bančnih delnic v višini 70 milijard lir.

Preiskovalni sodnik je na zaslišanju poklical tudi industrijca 76-letnega Carla Pesentija, predsednika družbe Soterna, 57-letnega Barlassina, upravitelja Pesentijevega imetja in 55-letnega Ruggiera, direktorja stare banke Ambrosiano. Morini je odgovoren za izvoz valute, Pesenti pa zato, ker so pri njegovem finančnem zavadu zadrževali delnice.

V Benetkah oropali 170 kilogramov zlata

BENETKE — Z drzno akcijo je skupina oboroženih roparjev včeraj popoldne vdrla v neko skladišče na beneškem letališču in odnesla 170 kilogramov zlatih predmetov. Vrednost ukradenega zlata krepko presega milijardo lir, točna ocena škode pa še ni znana, saj bi morali šele v prihodnjih urah sestaviti točen inventar oropane zlatnine.

Na begu so se roparji polastili treh avtomobilov in izginili s pristaniškega območja. Vsi poskusi, da bi jim s cestnimi zaporami preprečili beg, so bili kot kaže zaman.

□ MOSKVA — Vrhovni sovjet bo zasedal 28. decembra. Vest agencije «TASS» ocenjujejo na Zahodu kot dokaz, da se zdravstveno stanje Jurija Andropova izboljšuje in da bo lahko že v prihodnjih dneh predsedoval obveznemu pletumu CK KP SZ, ki določa smernice prihodnjemu zasedanju vrhovnega sovjeta.

Italija bo zahtevala jamstva za svojo kmetijsko politiko

RIM — V svojem poročilu pred zunanjepolitično komisijo poslanske zbornice je šef italijanske diplomacije Giulio Andreotti govoril o stališču, ki ga bo Italija zastopala na skorajšnjem vrhu EGS v Atenah. Andreotti je menil, da italijanska vlada gleda na sestanek v Atenah «z zaskrbljenostjo, vendar tudi z upanjem» ter je v bistvu spet potrdil, da je treba pogajanja o kmetijskih vprašanjih voditi z dokajšnjo odločnostjo.

Italijanski primanjkljaj za uvoz hrane bo letos znašal 8 tisoč milijard lir, je rekel italijanski zunanji minister, polovica te vsote pa gre za uvoz mesa in mlečnih proizvodov. V tem položaju se ne moremo sprijazniti z zmanjšanjem naše proizvodnje, ki bi italijanski primanjkljaj še povečala in omogočila našim evropskim partnerjem, da povečajo svoj izvoz na italijansko tržišče. Skratka, treba bo doseči tako rešitev, ki bi zmanjšala sedanjo raven proizvodnje mleka in mesa in omogočila zmanjšanje hudega primanjkljaja na področju živil.

Zunanji minister je tudi podčrtal, da bo sestanek v

Atenah zadeval tudi glavne mednarodne politične teme, v prvi vrsti položaj na Bližnjem vzhodu in zlasti v Libanonu. V Atenah se bo Andreotti sestal s tremi od štirih partnerjev, s katerimi se bo 8. in 9. decembra moral pogovarjati ob robu atlantskega sveta. Gre seveda za prisotnost mirovnih sil v Libanonu.

Na napovedano trdo stališče Italije glede vstopa Portugalske in Španije v EGS so predstavniki obeh držav takoj reagirali. Vodja delegacije portugalskega parlamenta, ki je trenutno na obisku v Bruslju je dejal, da Portugalska ne bo vedno čakala pred vrati EGS v pričakovanju odgovora. V svoji tiskovni konferenci je Ruis Mateus dejal, da njegova država čaka od sestanka državnih poglavarjev v Atenah jasen odgovor o pristopu Portugalske k EGS. Če tega odgovora ne bo, bo morala Portugalska iskati alternativne rešitve, ki bodo prav gotovo imele nekatere posledice na odnose z Evropsko gospodarsko skupnostjo. Mateus je izrazil upanje, da bosta Španija in Portugalska podpisali sporazum o vstopu v EGS istočasno in po možnosti 1. januarja 1986.

Pogovor z našo tržaško slikarko

Udeležba Zore Koren-Škerk na razstavah v Parizu in Tokiu

NEVA LUKEŠ

Pred dnevi smo v našem časopisu objavili kratko vest, da razstavlja naša znana tržaška slikarka Zora Koren-Škerk svoje slike na razstavi italijanskih slikarjev v «Palaci narodov» v Parizu. Izvedeli smo tudi, da je prav v teh dneh tudi v Tokiu mednarodna slikarska razstava, z udeležbo slikarjev iz Italije, med katerimi je ponovno tudi Škerkova.

Obe te vesti in pa dejstvo, da se naši slikarji tako lepo uveljavljajo tudi v tujini in celo na tako pomembnih razstavah, kot so razstave v Parizu in Tokiu, sta me vzpodbudili, da sem Zoro-Škerkovo zaprosila za kratek razgovor.

Seveda sta me najbolj zanimali razstavi v teh dveh velemedstvih in uspeh in odmev, ki ga je imela na teh njena udeležba. Kdor našo umetnico pozna, ve, da je glede sebe in ocenjevanja svojega dela, zelo skromna. Tako skromni so bili tudi njeni odgovori, iz katerih pa sem vendarle izluščila, da je v Parizu le ona, med 50 slikarji zastopala Italijo, da so njene grafike bile dobro ocenjene in da je torej doživela lep uspeh.

V Tokiu je razstava odprta in še ni dokončnih ocen. Vendar so jo organizatorji že dobro založili z vsem materialom o razstavi, in tudi poslali čestitko, da je bila sprejeta na razstavo, s katero v tem glavnem japonskem mestu proslavljajo 500. obletnico rojstva Raffaella.

Tudi v Gradcu so bile pred dnevi moje slike, skupno s slikami še drugih tržaških slikarjev. Ta razstava se je sedaj preselila tudi v Zagreb.

Pa kdaj zmorete napraviti vse te slike, kako uspete izpeljati vse načrte, če pridamo, da ste še podpredsednica Društva zamejskih likovnikov.

«Slikanje zahteva seveda mir in koncentracijo in to iščem tako, da si vsak dan navsezgodaj napravim točen načrt za vsa opravila in pri tem gledam, da si prihranim nekaj časa zase — oziroma za slikanje. Žal mi je le, da nimam dovolj časa za slikanje v naravi. Kras je moja velika ljubezen, njegove barve me očarajo, močno prevzemajo. Motivi Krasa so bili tudi na mojih prvih slikah, potem sem začela s tihožitji, akti, kakih 20 let pa se ukvarjam tudi z grafiko. Pa se bom prav gotovo vrnila h Krasu.»

Tu je obvezno stekel pogovor ravno o urah, ki pa so v zadnjem času glavni motiv njenih grafik.

«Prikazala sem jih na svoji osebni razstavi pred dvema letoma v tržaški občinski galeriji. Ljubosumno sem čuvala to svojo zamisel, ki ni tako vsakdanja. Kot so mi povedali, si je samo neki japonski umetnik izbral ure za svoj motiv in tudi Dali je naslikal nekaj svojih surrealističnih slik. Zamisel mi je uspela in razstava je imela kar lep odmev.»

Pozanimala sem se, kako je s skupno razstavo, ki jo je pripravilo Društvo zamejskih umetnikov in ki potuje sedaj po Jugoslaviji.

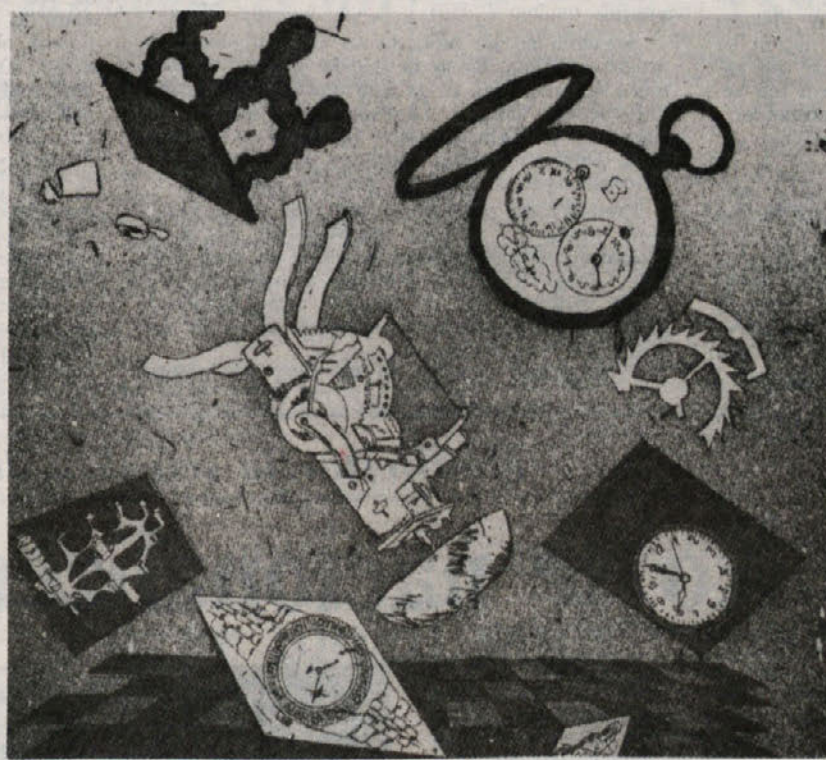
«Otvoritev je bila v novembru v Kanalu v «Debenjakovi galeriji». Bila je, kot so mi povedali, zelo svečana in odmev kritike na razstavo tudi zelo lep in pohvalen. Žal se je nisem udeležila, ker sem se komaj vrnila iz Pariza. To razstavo, na kateri sodelujeta tudi Sergij Cesar in Aljoša Žerjal s svojimi filmi, bodo prikazali še v Ilirski Bistrici,

Ljubljani, Brežicah, v Zagrebu itd.» Kdaj vas bomo torej ponovno videli v Trstu?

«Mislila sem, da bom uspela pripraviti osebno razstavo še v tem letu, pa ni bilo mogoče. Upam, da mi bo to uspelo do pomladi.»

Pa vaše osebne želje?

«Da bi razstavila svoje slike v Ljubljani. To bi mi bilo v veliko zadovolženje in tudi priznanje za moje delo.»

Ure Zore Koren-Škerkove

V priredbi tržaškega Koncertnega društva

Klavirski recital Alexandra Lonquicha

GOJMRIR DEMŠAR

Koncertno društvo je imelo pretekli ponedeljek v gosteh Alexandra Lonquicha, 23-letnega nemškega pianista, ki je že pred leti nastopil v Rossettiju. Mladi umetnik, ki se je odlično uveljavil na mednarodnem klavirskem natečaju «Antonio Casagrande» v Ter-

niju, posvečenem Schubertovim skladbam in dosegel vrsto priznanj pri svojih javnih nastopih, je tokrat predstavil zelo zahteven program.

V prvem delu smo slišali Sonato v Es-duru op. 81a (Les Adieux) L. van Beethovna in Variacije na Paganinijevo temo Johannes Brahmsa, v drugem delu pa je pianist zaigral celotni ciklus 24 Preludijev op 28 F. Chopina.

Beethovnova sonata (edino tovrstno programsko delo slavnega mojstra) je izzvenela v stilno dognani, muzikalno lepo podani interpretaciji, le v tretjem stavku bi bila morda na mestu manj hašna in tehnično preglednejša igra.

Brahmsove Variacije na Paganinijevo temo (poleg teh je skladatelj napisal v tej obliki še štiri vzorne kompozicije na Schumannovo, Haendlovo in lastno temo) so eno od tistih mojstrovinskih klavirskih literatur, ki so po svojih tehničnih težavah in problemih dostopne le vrhunskim umetnikom klavirske igre. Lonquich se je pogumno lotil te skrajno težke skladbe, ki jo je Clara Schumann imenovala «Variacije za čarovnice». V celoti je dokaj uspešno predstavil Brahmsovo mojstrovino, čeprav bi si pri interpretaciji posameznih variacij želeli več jasnosti in tehnične preciznosti.

Izvrstna pa je bila izvedba Chopinovih Preludijev pri katerih se je pianist uspešno poglobljal v muzikalne fineše in do kraja razkril svoj muzikalni talent. Ti biseri Chopinove zbirke so zazveneli v čudovitem ton-skem niansiranju in dognanem oblikovanju.

Hvaležnemu in dokaj številnemu občinstvu je umetnik izven programa dodal še lirčno zanosni Chopinov Preludij op 45 in Brahmsovo Rapsodijo v Es-duru iz zbirke klavirskih skladb op. 119.

Odprta zakonska zveza

FRANCA RAME

in
COPPIA
APERTA

Do nedelje sta gosta Slovenskega stalnega gledališča v Trstu Franca Rame in Dario Fo z delom «La Coppia aperta» (Odprta zakonska zveza). Gre za igro, ki se deli v tri dele, glavno težo pa nosi prav igralka Franca Rame. V tretjem delu nastopa tudi Nicola De Buono, medtem ko je Fo režiser, scenograf, avtor tekstov, skratka, njegova prisotnost je vsekakor markantna.

Osnovno vprašanje, ki si ga delo zastavlja je vprašanje ženske in njene bivanja v družini in seveda ne samo v družini. V tem okviru lahko gledamo nekaj res intenzivnih prizorov, ki jih Franca Rame odigra s svojsveno igralsko močjo.

Solidna uprizoritev Mozartove opere «Così fan tutte» v Verdiju

JOŽE KOREN

Mozartova komična opera «Così fan tutte», katere premiera v tržaškem opernem gledališču Verdi je bila v sredo, 30. nov., sodi po svojem nastanku v zadnje desetletno razdobje skladateljevega bivanja na Dunaju, to je v leta njegove polne zrelosti, v leta, ki so nam dala «Idomeneja - kralja Krete», «Beg iz seraja», «Figarovo svatbo» in «Don Juana» ter kot zadnjo, leto pred Mozartovo smrtjo (1791), «Così fan tutte» ali «Solo za zaljubljenca», po libretu Da Ponteja.

Libretist in skladatelj se v njej do brohotno posmehujeta in norčujeta iz slepega zaupanja dveh mladih napolitanskih zaljubljenec, Ferranda in Guglielma, v žensko zvestobo ali točneje v zvestobo svojih zaročenk sestrice Fiordiligi in Dorabelle. Na njun račun, pa seveda tudi za stavo, «stari filozof» don Alfonso zasnuje burlesko seveda z njunim zavestnim sodelovanjem in s pomočjo sobarice Despina, ki ima o ženski zvestobi seveda precej bolj jasne ali po današnjih pojmi, mnogo bolj «svobodne» misli. Intrigica je preprosta. Zaljubljenca sta dozdevno poklicana na vojsko in «odplujeta», v resnici pa se le pre-

oblečeta v Albanca in začneta v «svoji odsotnosti» dvoriti sesticama. Sprva dvorjenje odklanjata, na vztrajno prigovarjanje Despina pa počasi začneta le popuščati in njuna «zvestoba» se začne krhati v veliko zadovoljstvo don Alfonsa, ki lahko tako zmagovito potrjuje svoje prepričanje, da so pač «vse ženske enake» in da njihovi «zvestobi» ni kaj prida zaupati. Toda na koncu se burleska vendarle razkrije, ker je pač služila le kot preizkušnja za stavo, in zgodba se srečno konča s poroko obeh predvidenih parov.

Mozartova glasba je vseskozi lahkotna kot zahteva zgodba sama, komično igriva, melodična in obenem recitativna, ves čas neke med resnico in igro. Arije so redke in predvsem kratke, komaj nakazane, tu in tam se ženski glasovi sprostitjo v kolaraturu, moški v nežno spevnost pa se spet povrnejo v uglasbeno pripovednost. Orkester je ves čas ukljenjen v klasičnost Mozartovega sloga, ki se bolj približuje opisni kot pa spremljevalni ali samostojni vlogi, kajti vsa muzika je v funkciji značajev nastopajočih oseb in vedrosti situacij, v katerih se znajdejo in v katerih se dogajanje odvija.

Tokratna tržaška postavitev, prva po sedemnajstih letih, je bila zaupna švedskemu dirigentu Arnoldo Oestmanu in preizkušenemu režiserju Fi-

lippu Crivelliju na sceni Jurgena Henzeja, ki je slonela na globinski dvojnosti odra, kar je prispevalo k funkcionalnosti in tekočemu zaporedju prizorov. Vtis smo imeli, da orkestru muziciranje tokrat ni bilo dodelano, da mu je manjkalo nekaj tiste briljantnosti, ki jo Mozartova glasba vsekakor zahteva. Morda je tudi v tem vzrok, da se celotna predstava v pevskem oziru ni dvignila nad sicer solidno povprečnost, čeprav so v posameznih vlogah nastopali znani in uveljavljeni pevci. Morda sta Mozartove-mu stilu bila še najbližja baritonist Ferruccio Furlanetto kot don Alfonso in sopranistka - subretistka Daniela Mazzucato kot sobarica Despina, oba tako igralsko kot pevsko, kar velja še posebejo za Mazzucatovo sprčo njene sproščenosti in vokalne prilagodljivosti bodisi melodičnim, bodisi recitativnim poudarkom. Vlogi sester Fiordiligi in Dorabelle sta peli sopranistki Lella Cuperli in Emena Zilio, prva s čistejšim in bolj fino oblikovanim glasom, druga z večjo čustvenostjo, milino in živahnostjo ustrezno njunima različnima značajema. V vlogah Guglielma in Ferranda sta nastopila baritonist Angelo Romero in tenorist William Matteuzzi. Romero je bil glasovno prepričljivejši. Zbor, ki se le bežno pojavi na odru, je uveljavil Andrea Giorgi z običajno profesionalno resnostjo.

NE POZABI, DOBRI MIKLAVŽ!
v knjigarni

JE POLNA VREČA OTROŠKIH SLIKANIC IN KNJIG
TER PLOŠČ IN KASET Z IGRANIMI PRAVLJICAMI,
PESMICAMI. POVESTMI...

Odločen nastop prizadetih Opencev in KZ preprečil začetek uresničitve načrta PEEP

Z odločno in obenem odgovorno akcijo so večeraj prizadeti Openci in predstavniki organizacij, v prvi vrsti Kmečke zveze, ki ščitijo njihove interese preprečili, da bi predstavniki zadruga Cartimavo opravili merjenja in razne podobne tehnične posnetke na področju, ki jih načrti za ljudske in cenene gradnje tržaške občine namenjaajo za gradnjo ljudskih stanovanj. Razlog, ki jih je privedel do tega dejanja je znan: občinska uprava se je pred približno dvema letoma obvezala, da bo revidirala načrte za ljudske gradnje — PEEP — in da bo zamrznila vse posege v periferiji, dokler ne bo revizija opravljena.

Iz neznanih razlogov pa obljube ni uresničila; nasprotno: ne samo da ni revidirala načrtov, začela je tudi posegati v periferijo s tem da je nekaterim zadrugam že dodelila zemljišča (določena v načrtu PEEP) na Opčinah, kjer naj bi se gradila nova ljudska stanovanja. Ena od teh zadrug je Cartimavo, ki bi večeraj na enem teh zemljišč morala opraviti prve tehnične posnetke.

Tako je večeraj dopoldne prišlo do prvega stika med predstavniki zadruga ter prizadetimi Openci in organizacijami, ki branijo njihove interese. Do srečanja je prišlo v bližini parcele, ki jo je občinska uprava dodelila zadrugi Cartimavo, kjer se je že v jutranjih urah zbrala skupina prizadetih Opencev in njihovih zastopnikov. Predvsem gre povedati, da se je to prvo srečanje kljub nasprotujočim si stališčem in interesom obeh strani odvijalo v dokaj umirjenem vzdušju in v, lahko trdimo, medsebojnem razumevanju.

Openci in predstavniki KZ so zastopnikom zadruga obrazložili, zakaj so se odločili za tako akcijo in jih pri tem seznanili s celotnim problemom načrtov PEEP, ki jih je Spaccinijeva občinska uprava v naglici in brez posvetovanja s prebivalstvom odobrila že leta 1978; povedali so jim tudi, kako so se že takrat politične sile obvezale, da bo treba te načrte spremeniti, obveze pa so kljub kolonkovskim dogodkom izpred dveh let, ko je morala poseči celo policija, ostale neuresničene. Povedali so jim tudi, da so nova ljudska stanovanja, ki sedaj gradijo na Kolonkovcu praktično sad kompromisa, saj je morala občina občutno skrbiti področje na katerem se sedaj gradijo ta stanovanja in se obvezati da bo celotne načrte PEEP tudi revidirala, predno so zadruga začele graditi.

Seznani so jih tudi, da na Opčinah obstajajo druga zemljišča, ki so za ljudske gradnje primernejša od onega, ki ga je zadrugi Cartimavo dodelila občinska uprava. Le-to se razprostira na desni strani pokrajinske ceste (v smeri od Proseka proti Opčinam) med vojašnico in mostom nad železniško progo, torej na začetku Opčin.

Predstavniki zadruga so bili tudi seznanjeni o vseh dosedanjih posegih pri strankah, da bi se spoštovale sprejete obveze in da bi se pred revizijo načrtov PEEP ne posegalo v periferijo. Pri svojih izvajanjih pa so pokazali trdno odločenost in poudarili, da ne bodo odstopali od svojih zahtev.

Predstavniki zadruga so do vseh teh proble-

mov pokazali precejšnje razumevanje, povedali pa so tudi svoje razloge; kot zadruga niso vprašali občinske uprave, da bi jim dodelila prav tisto zemljišče; prav bi jim prišle tudi druge lokacije, bodisi v mestu, kakor tudi na pr. v Miljah ali drugod, občinska uprava pa jim je dodelila prav tistega; dali so razumeti, da so pripravljeni sprejeti alternativne rešitve, niso pa pripravljene izgubiti ustreznega finansiranja in so trdno odločeni zgraditi predvidenih 24 ljudskih stanovanj: ali na Opčinah ali pa drugod.

Pri vsem tem je bil vtis kronista, da je vse to dobro vnaprej zrežirano: naj kar pride do »spopada« med lastniki zemljišč, ki so Slovenci (in naj se jim torej održe nov kosček slovenske zemlje) na eni strani ter med zadrugo, oziroma njenimi člani, ki so v veliki večini delavci in ki z velikimi napori skušajo priti do svojega stanovanja, na drugi. Kako drugače tolmačiti ta nov primer, ki ima veliko skupnega z vsem tem, kar se je pred približno dvema letoma dogajalo na Kolonkovcu. Kljub temu pa upamo, da je ta vtis zgrešen in da se bodo v kratkem našle ustrezne rešitve.

Prav v tej luči je velikega pomena današnji dopoldanski sestanek, ko bo tržaški župan Richetti sprejel delegacijo Kmečke zveze, openskih organizacij in prizadetih lastnikov. Kot že doslej nekaterim strankam bodo tudi njemu ponovili svojo zahtevo: občinska uprava naj spoštuje obveze in revidira načrte za ljudske gradnje, dokler pa ne bo do tega prišlo, naj zamrzne vsak gradbeni poseg v periferiji.

Občina pozablja na svoje obveze

Vse kaže, da je občinska uprava odločena, kljub svečanim obljubam in obvezam, da bo najprej revidirala načrte za ljudske in cenene gradnje in jih šele nato začela uresničevati (o tem obširno poročamo na teh straneh). Začeti z deli za uresničitev tistega dela načrta PEEP, ki zadeva Opčine. To izhaja iz tiskovnega poročila tržaške občine o delovanju občinskega odbora, ki je na svoji zadnji seji poleg ostalih številnih sprejel tudi sklep o načrtu električnih del primarne urbanizacije — v okviru načrta PEEP za Opčine — s priključitvijo na mrežo desetih že obstoječih električnih kabin ali tistih ki jih mora še dokončati IACP (skupno z načrtom tretjega dela del triletnega načrta za razsvetljavo 1981-84, ki zadeva razne ulice, je v te namene nakazanih 363 milijonov lir). Občina se očitno skuša izmikati danim obljubam.

● Ob priliki Miklavža je kulturno društvo Primorec iz Trebe v sodelovanju s Tržaško knjigarno pripravilo sejem knjige. V vaškem Ljudskem domu se bo sejem začel danes ob 17.45 s kratkim kulturnim programom, ki ga je sestavila dramska skupina kulturnega društva pod naslovom »Ura pravljic«. Knjige bodo na razpolago za ogled in nakup še v soboto in nedeljo.

Drevi na Opčinah Partizanski pevski zbor iz Ljubljane

Danes zvečer bo v prostorih SKD Tabor na Opčinah, Ul. Ricreatorio št. 1, koncert Partizanskega pevskega zbora iz Ljubljane. Koncert so organizirala društva, organizacije, ustanove in osnovna šola, ki nosijo ime po Pinku Tomažiču in sodi v okvir pobud za spominsko ureditev openskega strelišča, kjer je umrlo mučeniške smrti nad 100 slovenskih in italijanskih antifašistov, med katerimi naj posebej omenimo obsojenca drugega tržaškega procesa. Koncert bo potekal pod pokroviteljstvom Tržaškega partizanskega pevskega zbora »Pinko Tomažič«, ki je s Partizanskim pevskim zborom iz Ljubljane pobraten in ima seveda z njim stalne stike.

Partizanski pevski zbor iz Ljubljane, ki ga vodi Milivoj Šurbek, se bo danes zvečer predstavil občinstvu s programom, ki je osnovan predvsem na socialni in delavski tematiki. Zbor, ki bo čez nekaj mesecev praznoval 40-letnico svojega nastanka je v teh letih požel toliko uspehov, da je težko v nekaj besedah strniti njegovo nadvse bogato dejavnost. Rekli bi samo, da je naslednik »Partizanskega invalidskega pevskega zbora« in da je opravil že več turnej širom po Evropi z izrednim uspehom. Prireditelji vabijo na koncert vse, ki jim je pri srcu akcija za spominsko ureditev openskega strelišča, posebno pa mladino.

Manifestacija tržaških dijakov »proti bilingvizmu«

Ko se nacionalizem sprevrže v farso

Kakih tristo premraženih tržaških višješolcev se je večeraj zjutraj odreklo pouku in se odzvalo vabilu fašistične mladinske organizacije »Fronte della gioventù« za manifestacijo »proti bilingvizmu in za italijanstvo Trsta«, ki pa je v vseh ozirih klavno propadla. Fašisti, ki so se na ta shod pripravljali celo nekaj tednov, so upali, da jim bo tudi letos (kot pred leti) uspelo priklicati na ulice več dijakov in njihovih profesorjev ter s povorko po mestu senzibilizirati javnost o upravičenosti »trobarvnega protesta«, kot ga sami radi imenujejo. Njihov poskus pa se je popolnoma izjalovil, tako da se je navidez politična manifestacija spremenila v farso s smešnimi in grotesknimi obrisi. S tako nizkim številom dijakov so zato mislovci skušali pritegniti pozornost mimoidočih z zguljenimi gesli, ki so jih hrupno ponavljali po mikrofoni, večkrat ob sami brezbrzičnosti večine udeležencev shoda. Treba pa je dodati, da je med ljudmi manifestacija le naletela na radovednost, tako da nas je priletni moški na Trgu Oberdan, začuden nad tolikimi helebardami in italijanskimi zastavami vprašal kakaj mladi tako pozno proslavljajo prestop Tristine v B ligo.

Demonstranti, večinoma dijaki prvih dveh razredov (med njimi smo opazili tudi dva profesorja) so se zbrali na Trgu Oberdan, nakar sta jih

Rimski pozdravi pred Rossettijevim spomenikom

tajnik FdG Menia in »uradni fotograf« MSI Sluga potrpežljivo postrojila po vrstah ter jim dala v roke nekoliko pobelede transparente ter kopico italijanskih in tržaških zastav, ki so se jih po vsej verjetnosti spodobili pri tukajšnjem nogometnem klubu. Povorka je nato ob zvokih »Fratelli d'Italia« in ob spremljavi velikega števila policistov in karabinjerjev nekoliko neodločno krenila na pot. Vzdušje se je nekoliko bolj segrelo

še v Ulici Roma in na Korzu, kjer je sprevid s starimi protijugoslovanskimi gesli patetično »pozdravila« skupnica priletnih ženic, kar je nekoliko opogumilo nekatere mladeniče, ki so začeli vzvikati proti Titu. Utihihli pa so nekaj metrov pozneje, ko so jim s čela povorke sporočili, da je jugoslovanski predsednik umrl pred tremi leti. Najbolj naelektreno pa je bilo pred palačo, kjer ima svoj sedež uredništvo Piccola, »ki je že zdavnaj

prodal Trst Slovincem in Jugoslavi-jm«. Glavnega urednika Luciana Ceschio so prekrstili v rablja, njegovi »sodelavci pa so vsi lažnivci in zasvojeni od jugoslovanskih interesov«.

Manifestacija se je nato nadaljevala in zaključila ob Rossettijevem spomeniku, do koder pa je prispela le polovica tistih, ki so se dobro uro prej zbrali na Trgu Oberdan. Mlade je tukaj nagovoril sam Menia, ki je najprej dejal, da se Italijani lahko ponasajo z Rossettijem, medtem ko Slovenci zmoremo največ nekega Srečka Kosovela ter ob hupanju jeznih avtomobilistov dodal, da bo MSI začela v kratkem spet zbirati podpise »proti dvojezičnosti«. Ob koncu pa se je zmisil, da so na Korzu pristanišniki (dobesedno portualazzi), Slovenci s Krasa in z onkraj meje skušali napasti demonstrante. Tokrat pa ga ni nihče več poslušal. Najbolj pogumni so splezali na Rossettijev spomenik in pozdravljali mimoidoče z rimskimi pozdravi (policija je lepo gledala), velika večina dijakov pa se je v pričakovanju kosila že porazgubila po bližnjih kavarnah.

SANDOR TENCE

● Od 6. do 9. decembra bodo v kolonmatografu Ariston vrteči za šolsko mladino film Coste Gavrasa »Missing« (Izgubljen). Film govori o »desaparecidosih« v Latinski Ameriki.

Stavka tržaških pristaniščnikov

Delavci tržaškega pristanišča so večeraj ves dan stavkali v znak protesta proti zadržanju vlade, ki kljub obljubam ni še izdelala jasnega in stvarnega načrta za preosnovo, oziroma za razvoj tega vitalnega sektorja državnega gospodarstva.

Pristaniščniki pa so tudi zelo zaskrbljeni glede poslovanja in bodočnosti tukajšnje luke ter glede uresničevanja znanega sporazuma o predčasni upokojitvah, ki je v marsi-

čem še zelo nejasen in dvoumen. Novo upravičeno zaskrbljenost med delavstvom pa so povzročile tudi govorice, da vodstvo pristanišča enostavno nima denarja za izplačilo tri-najste plače.

Stavkajoči delavci so priredili sprevid po mestnih ulicah ter z mikrofoni vabili italijansko in slovensko prebivalstvo k enotnosti v obrambo krajevnega gospodarstva. Delavci so po manifestaciji za nekaj časa tudi sim-

bolično zasedli glavno železniško postajo. Zasedba je potekala brez incidentov.

Na sliki: pristaniščniki na železniški postaji.

Na zahodnem Krasu iščejo čuvaje za pokopališča

Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Rajonski svet za zahodni Kras, upoštevajoč pismo občinskega oddelka za osebje z dne 18.11.1983, v katerem je rečeno, da so pokopališča na Proseku, Kontovelu in v Križu sedaj brez čuvaja in da občinska uprava name-rava dodeliti mesto čuvaja novemu osebju, ki naj bi ga našli med krajevnim prebivalstvom, proti plačilu letnega honorarja; upoštevajoč nujnost, da se v najkrajšem času dodeli mesto pokopališkega čuvaja na Proseku, na Kontovelu in v Križu; rajonski svet za zahodni Kras vabi osebe, ki jih ta mesta zanimajo, da se zgledajo v uradu upravnega okrožja na Proseku št. 220 in v uradu v Križu št. 274, vsak dan od 8. do 10. ure.

V navedenih uradih bodo zainteresirani dobili vsa pojasnila v zvezi z nalogami in z zadevnim letnim plačilom.

Obenem pa obvešča zainteresirane, da delovni odnos ni stalnega značaja in ga je treba letno obnoviti.»

Slikar Zafred razstavlja v Saležu

KD Rdeča Zvezda iz Saleža je v torek zvečer priredilo zanimiv kulturno umetniški večer, na katerem so odprli razstavo in predstavili grafično mapo likovnega umetnika iz Divače Stojana Zafreda. Občinstvo in goste je v imenu društva pozdravila tajnica Darma Purič, gosta pa sta predstavila kritik Milko Bambič in slikar Deziderij Švara. V kratkem govoru sta seznanila občinstvo s tragično nesrečo, ki je že pred mnogimi leti doletela Stojana Zafreda in mu tako popolnoma onemogočila ročno spretnost. Volja in vera v življenje pa sta Zafredu pomagali, da se je v naši širši javnosti uveljavil kot slikar.

Po uvodnih besedah kritikov je spregovoril še umetnik sam, ki se je zahvalil vsem, ki so pripomogli k uspehu tega kulturnega srečanja. Naj omenimo, da so bile poleg mape na ogled tudi voščilnice, ki jih je izdelal Zafred, nekatere pa tudi njegov prijatelj Jože Požrl, ki je bil prisoten na odprtju razstave. Požrl je med drugim tudi likovni pedagog.

Občinstvu se je nato predstavil mladi pesnik Franc Magajna. Ob tej priložnosti je sodeloval tudi domači mešani pevski zbor, ki je izvedel tri narodne motive pod vodstvom Janka Simonete.

Kot vsako leto je tudi tokrat KD Rdeča Zvezda organizirala že običajno »Miklavžovo razstavo knjig« v društvenih prostorih v Saležu. Naj omenimo še, da bo razstava Stojana Zafreda na ogled do 6. decembra, in sicer ob delavnikih od 17. do 19., v nedeljo pa od 10. do 12. ure. (db)

Seminar folklorne skupine Rdeča zvezda

V nedeljo popoldne se je zaključil tridnevni seminar folklorne skupine KD Rdeča zvezda iz Saleža, ki se je odvijal v prostorih hotela »Palace« v Portorožu. Madi plesalci, ki so se v polnem številu udeležili seminarja, so odne-sli mnogo lepih vtisov in kar je še najvažnejše, dosti novega znanja.

V Portorož so prispeli v petek zvečer in takoj začeli z vajo pod vodstvom Ljube Vrtovec. Naslednji dan se je ta »intenzivni trening« začel že zgodaj zjutraj. Plesalci so vadili prekmurske in belokranjske pleske. Naj povemo, da so poleg plesalcev dobro »trenirali« tudi tamburaši in glasbeniki, ki so bili vedno aktivno prisotni na vseh vajah.

V soboto zvečer je folklorna skupina iz Saleža nastopila v dvorani hotela »Palace«. Uvodoma je nastopil tamburaški ansambel, ki je kar zadovoljivo izpeljal medjimurske motive, po tej glasbeni točki pa so se predstavili plesalci s prekmurskimi plesi. Med enim in drugim plesom so občinstvo pritegnili godci »ciganskoga kvarteta«, ki nastopa v okviru folklorne skupine.

Naslednjega dne, v nedeljo, ob bili plesalci spet na vajah, ki so bile tudi zelo koristne, saj so se dobro naučili medjimurski splet, kar je vsekakor uspeh za vso folklorno skupino, od vaditeljice, do plesalk in plesalcev. (db)

V krožku «L'Officina» predstavili slovenskega mojstra

Novo odkrivanje Plečnikove arhitekture

Majhna in skromna dvorana tržaškega kulturnega združenja «L'Officina» je bila sinoči pretesna, da bi sprejela vse občinstvo, ki se je udeležilo večera, posvečenega slovenskemu arhitektu Jožetu Plečniku. Pripravili so ga arh. Marco Pozzetto, profesor na tržaški univerzi, beneški univerzitetni inštitut za arhitekturo s predstojnikom A. Semeranim ter glasilu Društva arhitektov Slovenije Arhitektov bilten s svojimi uredniki in sodelavci.

Od kod zamisel, da bi Plečnika na

novi predstavili v Trstu, zunaj meja njegove ožje domovine? Iskati jo gre v zanimanju, ki ga za način arhitekturnega dela slovenskega mojstra v zadnjem času kažejo po vsej Evropi in tudi v ZDA. V našem alpsko-jadranskem prostoru so pred približno dvema letoma začeli Plečnika preučevati profesorji arhitekturnih ved na vseučiliščih v Trstu, Benetkah in na Dunaju: Marco Pozzetto, Luciano Semerani in Boris Podrecca. Vzporedno z njimi so slovenskemu arhitektu posvetili nenavadno pozornost.

na strokovnih srečanjih in v literaturi Nemci, Angleži in Francozi, najnovejše zanimanje zanj pa prihaja iz ZDA.

M. Pozzetto je sinočni večer začel z ugotovitvijo, da živimo v mestu, ki se ponša s svojo kulturo, a je slepo in gluho za nekatere njene izraze, ki mu niso po godu. Plečnik je eden izmed nosilcev kulture, ki je Trst noče videti, ne zato ker gre za Plečnika samega, ampak zato, ker prihaja od onstran meje. Po drugi strani pa je to ustvarjalec, ki si ne zasluži

premajhne pozornosti, kakršno mu izkazuje njegova domovina in posebno njegovo mesto Ljubljana. To sta morada najtehtnejša razloga, čemu predstavitev Plečnika v Trstu.

Arhitekt - fotograf Damjan Gale je razstavil fotografije Plečnikovih del, glavni urednik Arhitektovega biltena Janez Koželj pa je spregovoril o pomenu deleža, ki ga slovenski arhitekt prispeva njegova umetniška fotografija. Galetovi so bili tudi diapozitivi, ki so pričarali podobe najznačilnejših Plečnikovih del in ob katerih se je začel pogovor o tem slovenskem mojstru. Njegova človeška podoba iz poznih let je zaživela na edinem filmskem dokumentu, ki so ga pri Triglav filmu v Ljubljani posneli leta 1952 in kjer vidimo mojstra na sprehoju po njegovi Ljubljani.

Pogovor, v katerem so sodelovali M. Pozzetto, L. Semerani, Dušan B'aganje, Damjan Prelovšek in Janez Koželj, je izluščil podobo arhitekta in misleca Plečnika, ki je zunaj časa in prostora, ki je nadnacionalni in slovenski hkrati in ki je v bistvu čisti umetnik. Plečnik je arhitekturo pojmoval kot umetnost, to je njegovo še danes veljavno sporočilo, pa če so nam njegova dela všeč ali ne. Sinočni večer je z zanimanjem, ki ga je zbudil med slovenskimi in italijanskimi poznavalci in kulturnimi ljudmi takšno Plečnikovo veljavo v polni meri potrdil.

Dario Fo danes v Študentskem domu

Znanj italijanski umetnik Dario Fo, avtor predstave «Odrpta zakonska zveza», ki bo še drevi in jutri na sporedu v Kulturnem domu v Trstu (v predstavi igra nosilno vlogo njegova žena Franca Rame) bo danes ob 18. uri sodeloval na srečanju v dvorani tržaškega Študentskega doma (poslopje A). Govor bo o njegovi predstavi, poleg tega pa se bo Fo dotaknil še aktualnih vprašanj, kot sta razorožitev in mir v svetu.

SLOVENSKA SKUPNOST Deželno tajništvo sklicuje ORGANIZACIJSKO KONFERENCO

vseh izvoljenih in imenovanih predstavnikov ter sekcijskih tajnikov v deželi Furlaniji - Julijski krajini jutri, 3. decembra, ob 17. uri v župnijskem domu v Dobreddu

Razna obvestila

Jutri, 3. decembra, ob 20.30 bo v gledališču F. Prešeren v Boljuncu slavnostna akademija ob 40-letnici zbora odposlancev slovenskega naroda in drugega zasedanja AVNOJ. Častni gost bo dr. Josip Vidmar. Večer so pripravile slovenske organizacije, društva in ustanove občine Dolina.

Ob 40. obletnici Kočevskega zbora in II. zasedanja AVNOJ Jutri slavnostna akademija v Boljuncu

Jutri bo v Občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu slavnostna akademija, ki jo prirejajo društva, šole in druge organizacije iz občine Dolina.

Akademija je posvečena 40. obletnici zgodovinskega zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju in drugemu zasedanju AVNOJ.

Častni gost akademije bo akademik dr. Josip Vidmar, ki je pred 40. leti bil ena vodilnih osebnosti na kočevskem zboru in ki je v Jajcu predlagal in dosegel, da se Titu podeli naslov maršala Jugoslavije. Ob prazničnem dogodku, ki bo jutri v dolinski občini pa so se šole in športna društva domenili, da bodo od spomenika do spomenika padlim v NOB organizirali spominski tek,

ki se bo zaključil zvečer, tik pred pričetkom slavnostne akademije v gledališču v Boljuncu. Urnik štafete bo naslednji: ob 12.30 bo krenila prva ekipa izpred spomenika padlim v Gročani. Ob 13.30 bo štafeta v Borštu, na pokopališču, ob 13.50 v Rimanjih, ob 14.00 v Logu, ob 14.20 pri Domju v Lakošah, ob 15.00 v Mačkolljah, ob 15.20 v Prebenu, ob 15.45 v Dolini, ob 16.05 v Boljuncu, ob 16.15 v Spominskem parku v Dolini.

Slavnostna akademija ob 40-letnici zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju in drugega zasedanja AVNOJ se bo pričela ob 20.30. Med ostalim bo Josip Vidmar pričeval o usodnih dneh slovenske zgodovine.

(ris)

Predstavitel Pahorjevega «Tržaškega mozaika»

Včeraj je bila v Tržaški knjigarni predstavitel nove knjige pisatelja Borisa Pahorja. Gre za delo «Tržaški mozaik», ki je v širši slovenski javnosti že vzbudilo veliko zanimanja. Da je tako res, priča tudi včerajšnji številni obisk v Tržaški knjigarni.

Pisatelja in urednika Cankarjeve založbe, ki je knjigo izdala, Toneta Pavčka je najprej pozdravila Silvana Valoppi, nato je o knjigi spregovoril Pavček.

V bistvu je dejal, da je Cankarjeva založba knjigo izdala, ker je na na-

čelu, da morajo slovenske založbe tiskati slovenske avtorje, ki imajo pomen za razvoj slovenske kulture, pa četudi ubirajo svojstvena pota. Nato je Pavček orisal nekatere najbolj značilne poteze «Tržaškega mozaika».

Po Pavčku je imel krajši poseg sam pisatelj Boris Pahor, ki se je zahvalil založbi in njenemu založniku za objavo pripomnil, da «zna slovenska kultura biti v kočljivih trenutkih zaveznic naša bit». Pahor je tudi odklonil ideološko obarvane kritike, «kajti ljubezni se ne da izmeriti z ideološkimi načeti».

Sinoči na Trgu Martiri della Libertà

Požar uničil podstrešno stanovanje

Močan požar je sinoči opustošil majhno dvosobno podstrešno stanovanje na Trgu Martiri della Libertà 6, v katerem si je komaj pred tremi dnevi študent ob delu uredil prostor, kjer bi lahko nemoteno študiral. Ogneti zublji so malo pred 19. uro zajeli spalnico in uničili vse pohištvo ter hudo poškodovali lesen pod, zidove in strop. Požar se je razširil tudi v spodnje, tretje nadstropje, v urade reklamnega podjetja Essedi, kjer pa niso povzročili večje škode.

Najemnik stanovanja, v katerem se je razplamtel požar, 23-letni Claudio Birri s stalnim bivališčem v Rojano, Ul. Giusti 12, je bil ob uri požara na delu. Zaposlen je namreč pri pristaniški ustanovi, obenem pa študira na fakulteti za politične vede. Dvosobno stanovanje je bil najel komaj pred enim mesecem, z namenom, da bi lahko v njem študiral. Pred tremi dnevi je končal z opremljanjem prostora.

Ko so mu gasilci po več kot eni uri gašenja omenili, da so se ognjeni zublji najverjetneje razplamтели iz peči na drva iz opeke, je odločno zankal to možnost. Dejal je, da je pretekli večer zakuril peč približno ob 20. uri in je preživel večer v družbi prijateljev vse do 1 ure zjutraj, ko je legel spat. V enem mesecu je le dvakrat ali trikrat prespal v najetem stanovanju. Dejal je še, da pe-

či od preteklega večera ni več zakuril, tudi zato, ker mu je zmanjkalo drvi. Opoldne se je odpravil na delo. Ob odhodu je potipal peč, ki pa je bila prav mrzla.

Vodja gasilcev je vztrajal pri svoji domnevi. Omenil je, da se je ogenj razplamtel pri tleh, da je najprej zajel leseni pod in nato vso opremo. Najverjetneje je ogenj tlel v peči («Ogenj lahko tli tudi po 24 ali 48 ur in nato izbruhne,» je poudaril), in se odtod razširil po stanova-

nju. Tako je tudi odpadla domneva, da je zagorelo najprej v dimniku. Gasilci so namreč že pred časom večkrat posegli v istem poslopju na Trgu Martiri della Libertà, ker so v dimniku zagorele saje.

Kot rečeno je bilo vse pohištvo v spalnici uničeno. Poškodovana je bila tudi oprema v kuhinji. Birri je ugotovil, da mu je požar prizadel več kot 5 milijonov lir škode, saj so mu na primer v požaru zgorele vse knjige in stereofonska aparatura.

Začetek seminarja na liceju Prešeren

Pojav mamil še vedno v razmahu

Na liceju Prešeren se je začel včeraj tridnevni seminar o zdravstveni vzgoji in o preventivni dejavnosti proti narkomaniji mladih. Podobne seminarje so priredili že več let zapored, da bi seznanili profesorje, starše in same dijake o pekočem vprašanju mamil in narkomanije: že prvi dve včerajšnji predavanji, Ivana Bužecana o krizi vrednot v današnji družbi in narkomaniji, ter še posebej prof. Hektorja Jogan o problemu narkomanije danes v Trstu, sta opozorili na še vedno veliko aktualnost vprašanja mamil med mladimi, zato je tudi nadvse pomembno, da se šolniki in drugi dejavniki, ki imajo prvenstveno opravka s šolo, spoprijemajo s problemom, mu sledijo in skušajo dobiti najbolj primerne prijeme za učinkovito preventivno akcijo.

Ivan Bužecan, socialni asistent na Tržaškem in Goriškem, je v svojem predavanju postavil vprašanje mamil oziroma narkomanije v splošnejši družbeni okvir in poiskal vzroke, ki privedejo mladega, da se zateče v objem mamil. Poudaril je vse večjo krizo vrednot, ki prežema današnje družbo, postopno razkranje inštitucij, ki so bile nekdaj temelji, na katere se je lahko mladi opiral (na primer krizo družine). Ob po-

manjkanju take opore, ob vse večji želji po osamosvojitvi obstaja resna nevarnost, da zaiže mladi v svojem iskanju v sfero, v kateri predvlastno lažne vrednote (na primer potrošništvo). Le-te ga ne morejo zadovoljiti. Posledica upora je iskanje alternativnih vrednot in v tej fazi se lahko tudi mamilo izkaže kot vrednota, seveda tudi ta lažna, a mladostnik, ki se zateče k mamilom, tega ne ve. Na šolskem področju je bilo nekdaj opaziti določene gotovosti, ki jih sedaj ni, zato je postalo tudi šolsko področje tisto, na katerem se lahko razprede mreža mamil.

Dr. Hektor Jogan, psihiater v tržaški bolnišnici je opozoril udeležence seminarja, da je pojav mamil še vedno v razmahu ter podkrepil svoje besede z vrsto podatkov, po katerih se ti naježijo lasje (na primer v Rimu in Milanu porabijo narkomani za mamila dve do tri milijarde lir dnevno!). V Trstu je približno 300 ljudi zasvojenih od težkih mamil, med temi je le manjšo število Slovencev, in 4 do 5 tisoč uživalec lahkih mamil. Med Slovenci so mamila najbolj razširjena v periferiji, na primer v miljski občini in na Krasu.

Udeleženci seminarja so si nato

ogledali dokumentarec «Vsa resnica o drogi». Film je pretresljivo pričevanje matere, ki so ji mamila ubila niti 18-letnega sina v Amsterdamu, kamor se je bil zatekel v iskanju svojega umetnega paradiza.

Profesorji, starši, dijaki in predstavniki neučnega osebja bodo danes nadaljevali s seminarjem v treh delovnih skupinah, nato pa bodo sledili predavanjem prof. Pedička in prof. Tomoričeve o vlogi vzgoje in izobraževanja in o vplivu droge na človekovo osebnost.

Parovel o rešilcu openske banke

Ob 75-letnici ustanovitve openske hranilnice in pošilnice je ta denarni zavod sklenil darovati opremljeni rešilec ustanavljajočemu se zdravstvenemu centru na Opčinah; v te namene je nakazal 150 milijonov lir in rešilec namenil zdravstveni službi na področju Krasa, kjer pač hranilnica tudi deluje. Vsekakor gre za hvalevredno pobudo, o kateri so predstavniki openske hranilnice pisмено seznanili župana prejšnje uprave proti koncu meseca aprila, ustno pa na začetku junija.

Ker ni nobene vesti, kako se je celotna zadeva razvila, je občinski svetovalec Tržaškega gibanja Paolo Parovel naslovil vprašanje tržaškemu županu, da bi izvedel zakaj je prišlo do take obžalovanja vredne zamude s strani prejšnje uprave in kakšno je mnenje sedanjega odbora glede tega vprašanja.

Po trčenju se je avto ustavil na robu prepada

Med vožnjo po obalni cesti v smeri proti Sestlanu je približno kilometer po restavraciji Tenda rossa zajela 23-letnega Ermesa Romanata iz Ul. Udine 30 nenadna slabost. Mladenec je izgubil nadzorstvo nad svojim alfasudom, ki je zavil v levo, treščil ob obcestno ograjo ter se na srečo ustavil ob robu škarpe. Ponesrečenca so prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da si je zlomil levo roko in se udaril po obrazu. Sprejeli so ga na ortopedskem oddelku. Ozdravel bo v mesecu dni.

Avtomobilist podrl vespista in zbežal

Sinoči so z rešilcem Rdečega križa prepeljali v tržaško bolnišnico 16-letnega Stefana Bernovicha iz Ul. Flavija 74. Mladenec se je ponesrečil v trčenju vespe in avtomobila. Bernovich se je na vespi 125 peljal po Ulici Doda v smeri proti Ul. Visinada, ko ga je v križišču z Ul. Lorenzetti podrl avtomobil, ki je privozil iz te ulice. Bernovich je povedal, da se avtomobilist po nesreči sploh ni ustavil, temveč je nadaljeval svojo vožnjo, ni pa vedel povedati ničesar o znamki avtomobila.

V bolnišnici so ga sprejeli na ortopedskem oddelku, kjer se bo moral zdraviti od dveh tednov do 30 dni zaradi verjetnega zloma levega gležnja.

Aljoša Žerjal predvajal v Borštu film o Triglavu

V sredo zvečer je predvajal v Borštu svoje filme naš znani filmski amater Aljoša Žerjal. Žerjal se je rade volje odzval vabilu PD Slovenec in mnogi vaščani so se odzvali vabilu društva, ter gosta počastili z dostojno udeležbo. Poleg nekaterih že znanih filmov je Žerjal pokazal svoje najnovejše delo Triglav. Žerjal je na čudovit način ujel v kamero nedopovedljive lepote očaka Julijskih Alp.

Za prihodnje srečanje je Aljoša obljubil Borštanom še filme o Kitajski, ki so v polnem delu, saj se je vrnil šele pred mesecem dni. Zaenkrat nam je Žerjal samo v razgovoru ob kozarcu vina, zaupal nekaj nadse sugestivnih vtisov o tej raznoliki deželi. (ris)

Izidi volitev na slovenskih višjih srednjih šolah

Izidi šolskih volitev v razredne svete višjih srednjih šol.

Trgovski tehnični zavod Zojs

Izvoljeni starši

1. A razred: Anna Rapotec, Sergio Zerjal.
2. B r.: Alessio Lokar, Alberto Strain.
1. C r.: Danica Stare, Danilo Franceschini.
2. A r.: Marija Mahnic, Adriano Bandi.
2. B r.: Volja Trampus, Egone Blazina.
3. A r.: Egidio Martelanc, Dunja Grom Pangerc.
3. B r.: Laura Zerial, Ivana Golob Repinc.
4. A r.: Vojko Pertot, Gregorio Pertot.
4. B r.: Adriano Semen, Giuseppe Bradassi.
5. A r.: Luigi Križmančič, Luciano Peric.
5. B r.: Emilio Cok, Egon Meden.

Izvoljeni dijaki

1. A r.: Michela Velikonja, Tanja Korosec.
1. B r.: Martina Strain, Marko Lokar.
1. C r.: Miriam Gregori, Tania Rebul.
2. A r.: Denis Salvi, David Pregarc.
2. B r.: Ingrid Gulič, Kralj Maximilian.
3. A r.: Elena Bizjak, Aleksandra Pangerc.
3. B r.: Alenka Starz, Monika Sturman.
4. A r.: Sonja Bezin, Roberto Candotti.
4. B r.: Dario Bradassi, Lucia Pockaj.
5. A r.: Davide Peric, Nadia Pertot.
5. B r.: Sergio Zettin, Mauro Sgubin.

Oddelek za geometre

Izvoljeni starši

1. razred: Angelo Kralj, Luciano Zivic Albo.
2. r.: Milena Puntar, Boris Grilanc.
3. r.: Giuseppe Raseni, Alencica Kosutnik.
4. r.: Carla Gregori, Nadja Malalan.

Izvoljeni dijaki

1. r.: Mitja Grilanc, Igor Svetlič.
2. r.: Silvano Sedmak, Marko Pahor.
3. r.: Aleš Čok, Massimo Ferluga.
4. r.: Igor Guštinčič, Andrej Pahor.

Učiteljske šole

Izvoljeni starši

1. razred: Vera Zerjul, Jadranka Sabadin.
2. r.: Adriano Rustja, Sergio Doles.
3. A r.: Severino Kozina, Nadja Dolhar Birsar.
3. B r.: Caterina Kravos, Sabrina Germani.
4. r.: Ottavio Verginella, Anna Maria Berze.

Izvoljeni dijaki

1. r.: Erika Cibic, Sara Gruden.
2. r.: Valentina Lenisa, Tanja Covic.
3. r.: Martina Bubola, Morena Foraus.

Poklicni zavod Stefan

Izvoljeni starši

1. razred: Bruno Mihelič, Emiliana Kavčič Jurca.
1. B r.: Egone Skerk, Diana Spacal Marchesich.
2. r.: Alessandro Cividari, Giovanni Auber.
3. r.: Stanislav Budin, Ermanno Svetlich.
4. r.: Jolanda Germani, Mattia Hmeljak.
5. r.: Costanza Filipović Mikulus, Primavera Tul Zahar.

Oddelek orodnih mehanikov

1. razred: Savo Polh, Emica Potočnik.
2. r.: Egone Pischianz.
3. r.: Daria Kafol Luin, Maria Usai Doria.

Odd. kemijskih operaterjev

1. razred: Sonia Baiss Marucelli, Sonia Budin Pahor.
2. r.: Oskar Čok, Sonja Verginella Cossutta.
3. r.: Giuseppe Antonič, Maria Goiza Corbato.
4. r.: Lidia Kralj Bernetti, Maria Prasel Ratoša.
5. r.: Carla Smotlak Malalan.

Izvoljeni dijaki

1. razred: Jordan Družina, Mauro Zonta.
2. r.: Danijel Čej, Andrej Pischianz.
3. r.: Moreno Vrtovec, Ivo Kafol.

Odd. kemijskih operaterjev

1. razred: Igo Glavina, Ivo Bandi.
2. r.: Ivana Verginella, Ingrid Sedmak.
3. r.: Alessandro Zobec, Ana Corbato.
4. r.: Alessandro Petaros, Nataša Prasel.
5. r.: Vesna Smotlak, Luciana Matitti.

Znanstveni licej Prešeren

Izvoljeni starši

1. A razred: Valeria Mikulus Rudolf, Breda Budal.
1. B r.: Antek Terčon, Majda Gustin Colja.
2. A r.: Giuseppe Gerdol, Mitja Race.
2. B r.: Paolo Kozlovic, Lidia Vatovec Počkaj.
3. A r.: Glauco Turk, Nivea Cok Jogan.
3. B r.: Sonja Stolfi Vuga, Maria Adriana Grčić Pahor.
4. A r.: Vita Cossutta Iagodic, Germano Grahonja.
4. B r.: Emilio Smotlak, Giovanni Grilanc.
5. A r.: Neva Sancin Pahor, Claudio Palcich.
5. B r.: Onorina Prasel Jeric, Germano Svara.

Izvoljeni dijaki

1. A r.: Ivan Rudolf, Tanja Bole.
1. B r.: Mojmir Kokorovec, Barbara Jakominic.
2. A r.: Fabrizio Korošec, Peter Fonda.
2. B r.: Alessandra Filipovic Grcic, Gabriele Raseni.
3. A r.: Borut Pahor, Mattia Betocchi.
3. B r.: Ziva Pahor, Devan Cesar.
4. A r.: Elisabetta Fischer, Edoardo Stare Albi.
4. B r.: Tomaž Petaros, Nataša Smotlak.
5. A r.: Daria Betocchi, Tamara Pahor.
5. B r.: Alenka Jeric, Massimo Vecchiet.

Klasični licej Prešeren

Izvoljeni starši

4. v. g.: Emilio Cok, Alessandro Martelanc.
5. v. g.: Dario Zuppin, Daza Tommasi Svetina.
1. kl. l.: Elvira Calzi Feri, Giovanni Busechian.
2. kl. l.: Floriano Ukmar, Elda Seghina Ukmar.
3. kl. l.: Francesco Mljač, Bruno Malalan.

Izvoljeni dijaki

4. v. g.: Mirjam Zeleznik, Vida Valencic.
5. v. g.: Lara Jogan, Vesna Zuppin.
1. kl. l.: Marco Leghissa, Viviana Persi.
2. kl. l.: Maja Ukmar, Fedra Paclich.
3. kl. l.: Cristina Guštin, Fabio Malalan.

Na nekaterih višjih srednjih šolah so dopolnili tudi zavodske svete. Na trgovskem tehničnem zavodu Zojs so bili izvoljeni v zavodski svet dijaki Nadia Pertot, Dario Bradassi in Davide Peric; na poklicnem zavodu Stefan dijaki Nikolaj Filipović, Ivo Tul in Ana Corbato; na liceju Prešeren pa dijaki Fabio Malalan, Katja Palcich in Ziva Pahor.

Na učiteljski šoli Slomšek sta bili izvoljeni v zavodski svet prof. Vincenza Zvegelj Canziani in predstavnica staršev Marta Gianni Pupulin.

Šolske vesti

V ponedeljek, 5. t.m., priredita osnovna šola in otroški vrtec iz Barkovele miklavževanje v barkovljanskem društvu, Ul. Cerreto 12. Ob 14.30 začetek srečolova, ob 15. uri začetek prireditve.

Izleti

V nedeljo, 4. t.m., prirejajo starejši planinci sprehod po Krasu in sicer od Proseka do Nabrežine. Zbirališče ob 9. uri na Oberdanovem trgu pri avtobusu št. 42. odhoda ob 9.10.

Razstave

Danes, 2. decembra, ob 13.30 bo v galeriji »La Bora« — Ul. Malcanton 14/C otvoritev razstave slikarja Claudia Sacarija.

Jutri, 3. decembra, ob 11. uri bodo na sedežu ITIS v Ul. Pascoli otvorili razstavo slikarke Giuliane De Nardo.

V galeriji »d'Arte - Caffè Carlini« v Miljah bodo jutri, 3. decembra, otvorili razstavo slikarjev Longa in Serperja. Razstava bo odprta do 23. decembra.

V galeriji Minerva — Ul. S. Michele 5 razstavlja slikarka Giovanna Ragusin.

Narodna in študijska knjižnica - Odsek za zgodovino obvešča, da je razstava »40. obletnica prve številke Partizanskega dnevnika« na ogled v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4, do 23. decembra. Urnik: od 9. do 12. in od 15. do 18. ure vsak dan, razen ob sobotah, nedeljah in praznikih.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

Mira in Robi

vabita domačine ter prijatelje in znanke iz mesta in okolice na odprtje nove

DELIKATESNE TRGOVINE NA OPČINAH

ki bo danes, 2. decembra, od 18. ure dalje. V veliko zadovoljstvo bi nama bilo, če bi Vas lahko osebno pozdravili v novi trgovini.

Delikatesna trgovina »MIRA« - Opčine Narodna ulica 28 - Telefon 21-33-06

Gostovanje

Gledališke skupine »La Comunes«

DARIO FO' - FRANCA RAME

La coppia aperta

(Odprta zakonska zveza)

Igrata Franca Rame in Nicola De Buono
Režija, scene in kostumi: Dario Fo

V Kulturnem domu v Trstu do sobote, 3. decembra 1983, ob 20.30.

Tutta casa, letto e chiesa

(Vsa za dom, ljubezen in cerkev)

Izredna predstava s F. Rame v nedeljo, 4. decembra, ob 20.30.

Prodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 9. do 12. in od 17. do 19. ure ter eno uro pred pričetkom predstav.

Gledališča

ROSSETTI
Danes, 2. decembra, ob 20.30 (red 2. petek), bo skupina »La Fondazione A. Biondo« nastopila v Shakespearovem delu »Il mercante di Venezia« z G. Santucciom.

VERDI
Danes, 2. decembra, ob 20. uri šesta predstava Puccinijeve opere »La fanciulla del West« (red H/F).
Jutri, 3. decembra, ob 17. uri druga predstava Mozartove opere »Cosi fan tutte« (red S).

Z nastopom komornega ansambla gledališča Verdi se bo v nedeljo začel ciklus nedeljskih koncertov. Pri osrednji blagajni gledališča (tel. št. 631-948) so na razpolago vstopnice po 1500 lir.

GLEDALIŠČE CRISTALLO
Danes, 2. decembra, ob 11.15 ciklus baletnih predstav za dijake. Predvide-nih je osem predstav, ki se bodo končale jutri, 3. decembra. Sole se za vstopnice lahko obnejo na blagajni gledališča Verdi (tel. 631-948 po urniku: 9-13, 16-19, v ponedeljek zaprto).

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 2. decembra, ob 20. uri: N. Robertovič Erdman »Mandat«. Predstava za abonma S - petek A in izven v gledališki dvorani v Solkanu.

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Velika dvorana
Jutri, 3. decembra, ob 17. in 21. uri: Modni bazar.

Razstave
Do 12. decembra (II. preddverje): Izbrana natečajna dela za oblikovanje zas-nove celotne grafične podobe Cankar-jevega doma.

Od 5. do 13. decembra (Sprejemna dvorana): Gospodarsko informativna raz-stava »Beograd večeraj, danes, jutri«.

Od 18. do 30. decembra (Sprejemna dvorana): Novoletna razstava »35 let Lutkovnega gledališča Ljubljana«.

Kino

La Cappella Underground 18.00, 20.00 in 22.00 »Lontano da dove«. S. Casini in F. Marciano.

Ariston Danes zaprto.

Ariston 15.30, 17.40, 19.50 22.00 »E la nave va«. Režija F. Fellini.

Eden 16.30 — 22.15 »Zedera«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Eden 17.30, 19.50 in 22.15 »Octopussy - Operazione piovra«. R. Moore.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.00 »Vanessa porno show«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Il mondo dei sensi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 16.30, 18.00, 20.30, 22.00 »Bad boys«. Film primeren za vsa-kogar.

Grattacielo 17.30 — 22.15 »War games, giochi di guerra«. Matthew Broderick, Dabney Coleman. Glasba Arthur Ru-binstein.

Mignon 15.00, 17.20, 19.40, 22.00 »Mary Poppins«. Julie Andrews in Dick Van Dyke.

Aurora 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Dolce ossessione«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol 16.30 — 22.00 »Nightkill«. Robert Mitchum.

Moderno 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Mani di fata«. Eleonora Giorgi in Renato Pozzetto.

Radio 15.30, 17.00, 18.30, 20.00 in 21.30 »American perversions«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Josefine, paradiso erotico«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.30 — 22.00 »Allegro non trop-po«. B. Bozzetto.

Aleone 16.00, 18.00, 20.00 in 22.00 »Alta tensione«. M. Brooks.

ZDRUŽENJE AKTIVISTOV OSVOBODILNEGA GIBANJA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE IN ZVEZA VOJNIH INVALIDOV NOV

vabita

vse svoje člane in prijatelje na kulturno prireditev, posvečeno 29. novembru, državnemu prazniku matične domovine in 40. oblet-nici drugega zasedanja AVNOJ v Jajcu.

O tem pomembnem dogodku bo govoril tov. Branko Babič, v kulturnem programu pa bodo nasto-pili gledališka igralca Mira Sar-doč in Joško Lukeš ter mladi ki-tarist z Opčin Marko Feri.

Prireditve bo danes, 2. decem-bra, ob 18. uri v prostorih Odse-ka za zgodovino - Ul. Petronio 4.

DRUŠTVO ZAMEJSKIH LJOKOVNIKOV

vabi na otvoritev

RAZSTAVE ČLANOV DRUŠTVA

ki bo danes, 2. 12., ob 20. uri v Babni hiši v Ricmanjih. Ob otvo-ritvi bo kratek kulturni program ter predvajanje filmov

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Tabor Opčine - Silvestrovanje 83. Na voljo so rezervacije (do zasedbe razpoložljivih mest) v društvenem baru od ponedeljka, 5. t.m., ob 17. ure dalje.

KD Lonjer - Katinarar priredi jutri, 3. decembra, ob 17. uri v društvenih pro-storih v Lonjerju tradicionalno razstavo knjig, kaset in plošč. Ob otvoritvi bo skupina KD Primorec iz Trebež pripo-vedala otrokom priljubljene pravljice. Vabljeni!

Na sedežu Društva slovenskih izobra-žencev bo v ponedeljek, 5. t.m., gost la-tinist prof. Silvester Kopriva z ljubljans-ke univerze, ki bo ob 75-letnici govoril o svojem življenjskem delu. Začetek ob 20.15.

SKD I. Gruden priredi v ponedeljek, 5. decembra, ob 17.30 MIKLAVŽEVANJE za otroke in vse tiste, ki se v tem času radi spominjajo na Miklavža. V ta na-men bo poslovala miklavževa agencija v društvenih prostorih jutri, ob 17. do 19. ure, v nedeljo ob 10. do 12. ure in v ponedeljek ob 14. do 17. ure.

KD Vesna prireja v sodelovanju s Tr-žaško knjižarno Miklavžev knjižni sejem v Domu A. Sirkar v Križu. Do ponedelj-ka, 5. decembra, vsak dan med 16. in 19. uro ter v nedeljo tudi od 10. do 13. ure.

KD Primorec vabi na uro pravljic ob otvoritvi sejma knjige, ki bo danes, 2. decembra, ob 17.45 v Ljudskem domu v Trebežah. Razstava knjig bo odprta danes, od 17.45 do 20. ure, jutri od 17. do 20. ure in v nedeljo od 10. do 13.30.

KD Slovan - Padriče priredi skupno s Tržaško knjižarno tradicionalni Miklav-žev knjižni sejem za otroke in odras-le, ki bo do nedelje, 4. decembra, v zadržnih prostorih na Padričah ob 16. do 20. ure, v nedeljo pa od 10. do 13. ure.

KD Rovte - Kolonkovec priredi razsta-vo in prodajo knjig, kaset in plošč ob priliki miklavževanja danes in jutri v društvenih prostorih Ul. Monte Sernio 27, od 17. do 20. ure.

KD S. Škamperle - KD Union. Vse na-še otroke bo v ponedeljek, 5. decembra, ob 17. uri obiskal sv. Miklavž. Miklavž bo nabiral darila v nedeljo, 4. decem-bra, ob 11. do 12. ure in v ponedeljek eno uro pred začetkom v prostorih dru-štva Škamperle na stadionu »1. maj«.

KD Vesna priredi jutri, 3. decem-bra, ob 20. uri v Domu Alberta Sirkar od-prtje razstave fotografij in dokumentov o delavskem gibanju na Tržaškem, ki jo je pripravil zgodovinski odsek CGIL. Razstava je posvečena spominu premi-nulega odbornika in sindikalista Patri-cija Košute. Uvodna beseda Igor Tuta in Paolo Sema.

Čestitke

Danes praznuje rojstni dan DRAGO KLUN iz Boljunca. Vse najboljše in še veliko zdravih in srečnih let mu želijo žena Zelka ter sinova Sandi in Miran z ženo Danico.

Tudi DANICA KOCJANČIČ por. KLUN praznuje danes rojstni dan. Iz srca ji čestitajo in želijo vse najboljše mož Mi-ran, Zelka, Drago in Sandi.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 2. decembra
BLANKA
Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 16.23 — Dolžina dneva 8.57 — Luna vzide ob 4.50 in zatone ob 15.19.

Jutri, SOBOTA, 3. decembra
FRANČIŠEK KSAV.
Vreme včeraj: temperatura zraka 4 stopinje, zračni tlak 1025,4 mb raste, ve-ter 15 km na uro severovzhodnik, vlaga 42-odstotna, nebo jasno, morje rahlo raz-gibano, temperatura morja 12 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Daria Almesberger, Francesco Marino, Cesare Montagna, Elisa Vrech.

UMRLI SO: 75-letni Osvaldo Giacalo-ne, 90-letna Dusolina Di Giusto vd. Bas-so, 80-letna Emma Klima vd. Fortunat, 76-letni Simone Vidali, 81-letna Eleonora Rossi vd. Comar, 71-letni Oliviero Sfer-za, 77-letni Attilio Pagan, 53-letna Silva-na Fabbri, 87-letna Maria Azzopardo vd. Suppi, 67-letni Francesco Bembi, 80-letni Luigi Perentin, 78-letna Adele Andreuz-zi por. Valdemarin, 77-letna Mercedes So-ranzo vd. Rapogna, 74-letni Carlo Ber-netti, 46-letni Giorgio Pagan.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Ul. Bonomea 93, Nabre-žina, Boljunec, Milje (Lungomare Vene-zia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ulica sv. Franciška) 1.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ulica sv. Franciška) 1, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

MENJALNICA vseh tujih valut

	1. 12. 83
Ameriški dolar	1.628
Kanadski dolar	1.313
Švicarski frank	754
Danska krona	165
Norveška krona	216
Švedska krona	203
Holandski florint	539
Francoski frank	197
Belgijski frank	26
Funt sterling	2.380
Irski sterling	1.875
Nemška marka	604
Avstrijski šiling	85,25
Portugalski eskudo	11
Španska pezeta	10
Japonski jen	5
Avstralski dolar	1.400
Grška dramma	13
Debeli dinar	10,75
Mali dinar	10,50

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.p.A.
TRST - ULICA F. PETRONIO 4 - 61-440

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM samokolnico za 20.000 lir. Tel. 040/741-670.

ZARADI preselitve prodam samo privat-nikom prosto stanovanje v centru me-sta: 80 kv. m, ohranjeno v najboljšem stanju, ugodna cena. Telefonirati na št. 040/761-430 od 8.30 do 9.30 ter po 20. uri.

Študija o naravnem okolju devinsko-nabrežinske občine

Zadruga «Naturstudio», ki je na pobudo dežele Furlanije - Julijske krajine izdelala večletno raziskavo o naravnem okolju devinsko-nabrežinske občine in tudi sestavila načrte o ureditvi tega ozemlja za turistično ovrednotenje naravnih znamenitosti, je nedavno izročila tretji del svoje študije, ki zavzema predloge o ureditvi nekaterih območij pri Slivnem, Štivanu in Ribiškem naselju. Prvi predlog zadeva zanimivo in znano jamo pri Slivnem (Grotta delle Torri), ki so jo brezbržni obiskovalci onesnažili in poškodovali. Po predlaganem načrtu bi očistili njeno notranjost in v nji uredili pot ter jo opremili z ustreznimi razsvetljavo. To bi omogočil reden dostop obiskovalcev v spremstvu vodiča, ki bi s pomočjo avdiovizualnih pripomočkov razlagal znamenitosti podzemne narave. V bližnji okolici bi zgradili center informativno-poučevalnega in vzgojnega značaja za obiskovalce z majhnim muzejem, gostinjske in sanitarne objekte, skladišče, parkirišče in pešpote do drugih bližnjih jam in gradišč, opremljene s tabelami o naravnih in zgodovinskih značilnostih tega ozemlja. Da bi zagotovili zadosten priliv obiskovalcev, bi bilo treba zgraditi v bližini tudi dve avtocestni postajališči z izhodom za pešce, pod katerima bi lahko podzemno gradili informacijski center in druge objekte, da bi tako zmanjšali gradbene stroške. V tem primeru bi celoten načrt stal okoli 670 milijonov lir, drugače pa bi se cena zvišala do 940 milijonov. V celoti bi tak objekt zavzemal približno 4 hektarjev površine.

Med Slivnim in avtocesto so predvidevali tudi prvotno lokacijo wildparka, to je obsežen ograjen prostor s turističnim in vzgojnim namenom, kjer živeli nekaterih domačih vrst (npr. jelenjad in volk) živijo v delni prostosti. Za uresničitev tega wildparka bi bilo treba razlastiti okoli 60-80 hektarjev sedaj delno obdelane zemlje, dragocene tudi iz naravoslovnega in krajinskega vidika. Zaradi tega so načrtovalci ponudili drugačno, alternativno lokacijo wildparka, in sicer na Brtinišču med Štivanom in Ribiškim naseljem.

To dokaj razvrednoteno območje, ki skupno meri okoli 40 hektarjev, bi ograjili, preuredili v pašnike ali pogozdili, tako da bi v ločenih prostorih živeli jeleni, volkovi, risi, srne, mufloni in damjaki. Muflon sicer ni iz naših krajev, so pa ga že naselili v severni Italiji in v Sloveniji, kjer se je prilagodil okolju in kot divja ovca prispeva k ohranjanju pašnikov. Wildpark bi nudil obiskovalcem pešpote, opazovališča in informacijski center.

Po zasnovi načrtovalcev sestavlja wildpark samo del ureditve naravnega okolja med Štivanom in morjem. Predlagajo namreč razširitev sedanega parka pri stari štivanski cerkvi vzdolž potoka pod Skalini (pod Maganjkom), obnovitev pešpoti in rastlinstva, namestitev klopc in otroškega igrišča ter druge izboljšave v prid obiskovalcem, ki bodo imeli prost vstop. Park bi obsegal 1,8 hektarja.

Območje timavskih potokov - izvirov (2,6 ha) in Črniče (gozd med Ribiškim naseljem in Devinom, ki meri 36,2 ha) bi razglasili za zaščiteno območje zaradi izjemne krajinske vrednosti. Prvo območje bi bilo nedostopno, gozd pa samo delno dostopen obiskovalcem.

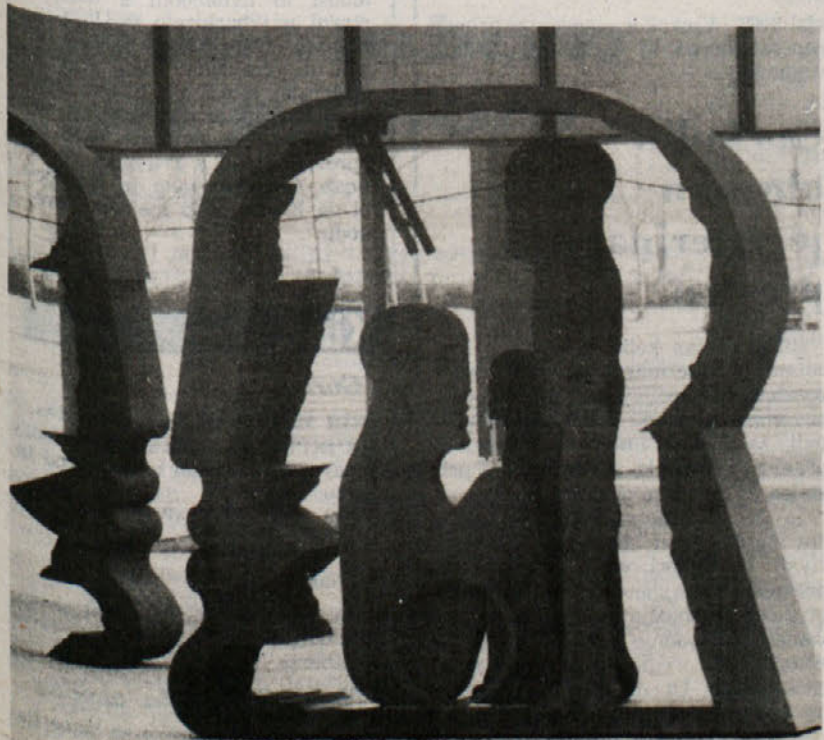
Andrea Wehrenfennig

Na pol poti med izviri in izlivom Timave (na Jaknah) pa bi uredili avifavnistični park - park za ptice, podoben wildparku po načelih in načinu delovanja, ki bi obsegal 6 hektarjev zemeljske in 3 hektarjev vodne površine. Po načrtu bi znašali celotni stroški za uresničevanje wildparka 418 milijonov lir, za štivanski park 121 milijonov in za avifavnistični park 873 milijonov.

Bi se vse to splačalo tudi iz gospodarskega poleg naravnovarstvenega in vzgojnega vidika? Če upoštevamo, da se vsi objekti nahajajo v bližini avtoceste, bi ob letnem prilivu 100 tisoč obiskovalcev samo z vstopnino prejeli dohodke v višini 250 milijonov lir za vsak objekt (jama, wildpark, park za ptice). Vzdrževalni stroški pa bi znašali letno 140 milijonov za jamo, 185 milijonov za wildpark in 130 milijonov za park za ptice. K dohodkom bi lahko prispevali tudi prodaja spominkov in materialov in gostinske storitve.

Načrt je torej utemeljen, se pa sooča z različnimi ovirami in težavami. K finansiranju bi lahko v dobri meri prispevala dežela na podlagi že odobrenega deželnega zakona o parkih. Problem razlastitve privatnih zemljišč je omejen na avtocestni parkirišči pri jami, ker na območju med Štivanom in morjem so lastniki zemlje javne ustanove (med temi dežela, tržaška občina, ACEGA), pa tudi tovarna Cartimavo. Glede namembnosti teh zemljišč pa obstajajo različna mnenja. Območje avifavnističnega parka bi namreč občinski odbornik za urbanistiko Brežigar rajši namenil kmetijstvu, in sicer gojitvi koruze; prav v tem območju so sedaj zasidrane jahte in čolni z dovoljenjem pristaniškega poveljstva ampak v nasprotovanju občinskemu regulacijskemu načrtu. Tu di s strani ekologistov so priletele kritike na ta del načrta zaradi nekaterih neskladnosti (kot prisotnost eksotičnih vodnih ptic), ki pa se lahko tudi odpravijo.

Bistven problem je pa upravljanje vseh navedenih objektov. Po mnenju Marina Voccija, občinskega odbornika za okolje in prepričanega privrženca celotnega načrta, bi lahko za upravo poskrbelo mešana podjetja, ki bi jih sestavljali privatniki in javne uprave, torej z jamstvom javnega nadzorstva. Če se smatra turizem za vodilno panogo gospodarskega razvoja občine, bi res uresničitev navedenega načrta veliko prispevala k turizmu ne samo v obalnem pasu občine, temveč tudi v kraškem območju. Turistom, ki poleti iz Italije in severne Evrope na tisoče drviijo proti Jugoslaviji in Balkanu, bi jama pri Slivnem z avtocestnim parkiriščem učinkovala kot vizitka občinske (in celo pokrajinske) turistične ponudbe, sestavljene iz wildparka, avifavnističnega in štivanskega parka; hotelov, kampingov in marin v Seslanskem in Devinskem zalivu; agrituriističnih storitev v kraških vaseh s ponudbo domačih gastronomskih in obrtniških proizvodov. V tem okviru bi ovrednotili krajinske in kulturne zanimivosti Krasa in sicer arheološke in zgodovinske objekte (jame, gradišča, jarke iz prve svetovne vojne). Obenem bi se ponudila priložnost, da bi seznanili širši krog obiskovalcev s slovenskim ljudskim izročilom in tudi s sodobno slovensko kulturo.

Simbolična glava nemškega kiparja Horsta Antesa

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 9.50 Šport
- Evrovizija - Kranjska gora
- Slalom za moške
- 12.00 DNEVNIK 1 - Kratke vesti
- 12.05 Halo Raffaella - vodi R. Carrà
- 12.35 Vremenske razmere
- 13.30 DNEVNIK 1
- 14.00 Halo Raffaella - vodi R. Carrà
- 15.00 Kulturne aktualnosti
- 15.30 Šolska vzgoja
- 16.00 Marco - risani film
- 16.50 Danes v parlamentu
- 17.00 DNEVNIK 1 - Kratke vesti
- 17.05 Per favore non mangiate le margherite - TV film
- 17.30 Cinque settimane in salita 5. del
- 18.00 Evrovizija - Kranjska gora
- Šport: slalom za moške
- 18.30 Taxi - TV film
- 19.00 Italia sera - vodita E. Bonacorti in M. Damato
- 19.45 Almanah in Vremenske razmere
- 20.00 DNEVNIK 1
- 20.30 Quiz - nagradno tekmovanje, ki ga vodi Loretta Goggi
- 21.45 ...E tutto in biglietti di piccolo taglio - 1. del filma
- 22.35 DNEVNIK 1
- 22.40 ...E tutto in biglietti di piccolo taglio - 2. del filma
- 23.20 Šolska vzgoja
- 23.50 DNEVNIK 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

- 12.00 Oddaja o prehrani
- 13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
- 13.30 Capitol - TV nadaljevanka
- 14.15 Tandem - prvi del
- 14.30 DNEVNIK 2 - Kratke vesti
- 14.35 Tandem - drugi del
- V teku oddaje nagradno tekmovanje, risanka in dok. oddaja
- 16.30 Šolska vzgoja
- 17.00 Butterflies - TV film
- 17.30 DNEVNIK 2 - Kratke vesti
- 17.40 Knjižne, gledališke, modne in druge novosti
- 18.35 DNEVNIK 2 - Športne vesti
- 18.45 Inspektor Derrick - TV film
- 19.45 DNEVNIK 2 - Vestj
- 20.30 Il tempo delle mele - 1. del
- 21.45 DNEVNIK 2 - Nocoj
- 21.55 Il tempo delle mele - 2. del
- 22.50 Analiza filma: v neposrednem prenosu pogovor z gledalci
- 23.40 DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 15.05 Šolska vzgoja
- 16.05 TV antologija fašizma in odporništva
- 18.25 Glasbena oddaja
- 19.00 DNEVNIK 3
- 19.35 Dolce Roma - 3. del
- 20.05 Šolska vzgoja
- 20.30 Teatroinchiesta: I 45 giorni di Badoglio
- 21.50 DNEVNIK 3
- 22.25 Giudicatore voi

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 9.50 Kranjska gora: Svetovni pokal v smučanju - Slalom
- 12.20 Kranjska gora: Svetovni pokal v smučanju - Slalom
- 16.25 Poročila
- 16.30 Modro poletje - otroška naniz.
- 17.05 Kranjska gora: Slalom za moške
- 18.25 Obzornik
- 18.40 Pred izbiro poklica: Poklici v kovinarstvu in strojništvu
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik I
- 19.55 Vreme
- 20.00 Slovenski muzeji in galerije: Galerija Božidar Jakac - Kostanjevica
- 20.40 Ne prezrite
- 20.55 TV kviz
- 22.05 TV dnevnik II
- 22.20 Sijaj ženske - film
- Režiser Costa Gavras. Igrata R. Schneider in Yves Montand
- 11.30 Kranjska gora: Svetovni pokal v smučanju - slalom za moške

- 14.00 in 16.30 Odprta meja - oddaja v slovenščini
- 17.00 TV D - Novice
- 17.05 TV sola. Nekaj o...
- 17.30 Kranjska gora: Svetovni pokal v smučanju - slalom za moške
- 19.15 Risanke
- 19.30 TV D - Vse danes
- 19.50 Prednöße zanimivosti, novice
- 20.00 Aktualna tema
- 20.30 Skrivnosti - celovečerni film
- Režiser Philip Saville. Igrata Jacqueline Bisset in R. Powell.
- 22.00 TV D - Nocoj
- 22.10 Visoki pritisk - Glasbena oddaja

Zagreb

- 3.50 TV šoli
- 16.30 Videostrani
- 16.40 TV v šoli
- 17.40 Poročila
- 17.45 Zgodbe iz Nepričave
- 18.15 Tri krat deset
- 18.45 TV koledar
- 18.55 Kronika občine Reka
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Androsove tarče
- 20.50 Bodite z nami - glasbena oddaja
- 21.45 TV dnevnik
- 22.00 Kulturna srca

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 3.30 Dober dan Italija
- 9.00 Una vita da vivere - TV roman
- 10.00 Rubrike
- 10.30 Alice - TV film
- 11.00 Rubrike
- 12.00 Help - glasbena oddaja
- 12.30 Bis - kviz oddaja
- 13.00 Il pranzo è servito - kviz oddaja
- 13.30 Sentieri - TV roman
- 14.30 General Hospital - TV roman
- 15.30 Una vita da vivere - TV roman
- 16.50 Hazzard - TV film
- 17.50 Il mio amico Arnold - TV film
- 18.15 Popcorn - glasbena oddaja
- 18.50 Zig Zag - kviz oddaja
- 19.30 Baretta - TV film
- 20.25 Ciao gente - oddajo vodi Corrado
- 23.00 Lou Grant - TV film
- 24.00 Il vigile - film

RETEQUATTRO

- 3.30 Ciao ciao
- 9.30 Mamma fa per tutti - TV film
- 10.00 Mi benedica padre - TV film
- 10.20 Per te ho ucciso - film
- 11.50 Quella casa nella prateria
- 12.50 Vicini troppo vicini - TV film
- 13.20 Padroncina Flo - TV novela
- 14.00 Agua viva - TV novela
- 14.50 Il mio amore con Samantha
- 16.20 Slalom
- 16.45 Ciao ciao
- 17.20 Il magico mondo di Gigi
- 17.50 C.H.I.P.S. - TV film
- 18.50 MARRON glacé - TV novela
- 19.30 M'ama non m'ama - kviz oddaja
- 20.30 Dynasty - TV film
- 21.30 Il visone sulla pelle - film
- 23.30 Caccia al 13
- 24.00 Il mago Houdini - film

ITALIA 1

- 3.30 Risanke
- 8.55 Cara cara - TV novela
- 9.40 Febbre d'amore - TV roman
- 10.15 Belle ma povere - film
- 12.00 Gli eroi di Hogan - TV film
- 12.30 Vita da strega - TV film
- 13.00 Bim, bum, bam

- 14.00 Cara cara - TV novela
- 14.45 Febbre d'amore - TV roman
- 15.30 Aspettando il domani
- 16.05 Bim, bum, bam
- Lucy - risanke
- L'uomo di Atlantide - TV film
- 17.50 Magnum P.I. - TV film
- 18.50 Il principe delle stelle - TV film
- 20.00 I Puffi - risanke
- 20.30 S.O.B. - film
- 22.50 Ric e Gian folies - variete
- 00.40 Sgarro alla camorra - film

TRIVENETA

- 6.00 Torino violenta - film
- 7.30 Risanke
- 3.30 Agente speciale - TV film
- 9.30 Gli eroi di Hogan - TV film
- 10.00 Monitor
- 12.30 Horoskop
- 12.40 Salut Champion - TV film
- 13.30 Risanke
- 14.00 TV film
- 14.30 Govorimo o ribolovu
- 16.00 Kinematografski program
- 16.30 Film za mladino
- 18.00 Tutto motori
- 19.00 Cowboy in Africa - TV film
- 20.10 Tatort - film
- 22.00 O.P. Coupon
- 01.00 Horoskop
- 01.10 TV 7 Play boy

TELEFRIULI

- 11.45 Nagradno tekmovanje
- 12.00 Insieme
- 12.45 TV dnevnik
- 13.00 Lassie - TV film
- 13.30 Anche i ricchi piangono
- 14.00 Alta marea - TV film
- 14.55 TV film
- 15.40 Risanke
- 18.55 Lassie - TV film
- 19.25 Horoskop
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Anche i ricchi piangono
- 20.30 Ritratto di borghesia in nero
- 22.15 Il virginiano - TV film
- 23.30 Abat-jour
- 23.35 Damasco '25 - film

RADIO

RADIO TRST A

7.30, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Na goriškem valu; 8.40 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik; 12.00 Sestanek ob 12. - Glasbeni potpuri; 13.20 - 17.00 Radijsko popoldne: Dogodki in problemi; 14.10 Roman v nadaljevanjih; 14.35 Od ekrana do ekrana; 16.00 Trim za vsakogar; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.25 Imena naših vasi; 18.30 Nabožna glasba.

RADIO OPČINE

Do 16.00 Glasba; 16.00 Klasika za vas; do 20.00 Glasba; 20.00 Klapa rock.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro - Jutranji koledar; 6.15 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav - Vremenska napoved - Cestne razmere - Ekonomska priporočila; 6.45 Prometni servis - Napoved radijskih in TV programov; 7.15 Val 202; 13.00 Danes na valu Radia Koper - Glasba, zanimivosti, reportaže; 13.45 Glasbene šole; 14.20 Primorski in zamejski sbori; 14.35 Oddaja brez naslova; 15.30 Danes z nami; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Pogovor o... novi knjigi Marjana Tomšiča.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 13.30, 15.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.15, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje - Koledarček, Pesem tedna; 7.00 Horoskop; 8.00 Zdravniški kotiček; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.35 Vrtljak motivov; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Pike na i; 12.50 Danes govorimo o...; 14.00 Popoldanski program - Pesem tedna; 14.32 Radijska priredba; 15.00 Oddaja o kulturi in umetnosti; 16.15 Poje in igra skupina La Vera Romagna;

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbena matineja; 9.00 Glasbeno govorni program; 10.30 Pesmi skozi čas; 11.10 Radijska nadaljevanja; 11.32 Jutranji variete; 12.03 Ulica Asiago Tenda; 13.30 Poštna kočija; 13.36 Master - glasba dan za dnem; 14.30 Šolska vzgoja; 15.03 Tedenska oddaja o dolžnostih in dolžnostih; 16.00 Popoldanski spored; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Radijska priredba; 19.15 Svet motorjev; 19.30 Audiodio Lucas; 20.00 Radijska priredba; 20.32 Zlata leta ameriške glasbe; 21.03 Simfonična sezona; 22.50 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv;

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 8.00 Šolska vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Madame Bovary - radijska nadaljevanka; 9.10 Saj je samo igra; 10.30 Glasbeno govorni program; 12.45 Discogame - kvizi; 15.00 Radiotabloid; 16.35 Oddaja za mlade; 18.32 Koncert; 19.50 Kulturne aktualnosti; 19.57 Srečanje z melodramo; 21.00 Jazz glasba; 21.30 Glasbeno govorni program; 22.20 Parlamentarna panorama;

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate... madžarske plese in rapsodije; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vedri zvoki; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Georges Bizet: Arležanka - suita št. 1; 14.25 Vrtljak; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 16.35 Vrtljak - vmes: Napotki za turiste; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Pojemo in godemo; 18.15 Gremo v kino; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela... Uglasbene pesmi Jožeta Udoviča; 20.00 Zakaj imamo radi...; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - glasba; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Iz glasbene skrinje...; 23.05 Literarni nokturmo - Srečo Zajc: Bejtrut-ske noči.

Od jutri do četrta

Agricola 83 v Ulici della Barca v centru pa znani Andrejev sejem

Poseben poudarek čebelarstvu in vinogradništvu

Okrog štirideset razstavljalcev bo sodelovalo na letošnjem sejmu kmetijskih strojev in opreme Agricola 83, ki ga bodo jutri ob 11. uri odprli na razstavišču ob ločniškem mostu. Na slovesnosti bo, poleg predstavnikov krajevnih oblasti prisoten tudi deželni odbornik Alfeo Mizzau. Sejem, ki je bil lani, še bolj pa v prejšnjih letih namenjen predvsem kupcem in obiskovalcem iz sosednje Slovenije in Jugoslavije, naj bi tokrat zadobil drugačen značaj in pritegnil pozornost predvsem domačih kupcev. V okvir take usmeritve sodijo tudi vzporedne prireditve, ki so letos bolj pestre in zanimive. Tako se bodo do četrta, 8. decembra, zvrstila kar tri strokovna srečanja in dva natečaja. Prvi strokovni posvet bo na sporedu že v nedeljo dopoldne in bodo na njem obravnavali vprašanja v zvezi z letošnjo izjemno letino, zlasti kar zadeva možnosti za povečanje prodaje vina. V sredo, 7. decembra, bodo razpravljali o kreditni politiki v kmetijstvu. Posvet prireditelj deželna zveza hranilnic in posojilnic, 8. decembra bodo v konferenčni dvorani razstavišča razpravljali o varoz, o načinih ter o drugih aspektih povezanih s prisotnostjo va-

roze tudi v naših krajih. Ob tem velja posebej omeniti, da je bilo čebelarstvu že na lanskem prireditvi namenjeno veliko pozornosti in da je lanski strokovni posvet o čebelarstvu naletel na veliko zanimanje.

Poleg čebelarstva je vinogradništvo tista panoga, ki ji bodo na letošnji manifestaciji namenili največ pozornosti, kar je tudi razumljivo, saj so Brda pa tudi nižinski predeli goriške pokrajine zanimiv vinorodni okoliš. V okvir Agricole 83 se uvršča tudi razstava in pokušnja belih suhih vin, ki se pridelujejo v Furlaniji Juljski krajini. Jutri in v nedeljo bo brezplačna pokušnja razstavljenih vin. Od obiskovalcev bodo zahtevali le preprosto oceno, brez izpolnjevanja zapletenih kartončkov, oziroma ocenjevalnih pol. Omeniti velja še natečaj za rejce in razstavljalce malih živali. Slednjim so dodelili ustrezne prostore v hali D razstavišča.

Istočasno s sejmom kmetijskih strojev in opreme pa se bo jutri pričel tudi tradicionalni in prav gotovo najstarejši in najbolj znani goriški Andrejev sejem, ki sicer zadnja leta izgublja nekdanji pretežno ekonomski

značaj - ne gre sicer pozabiti, da se je sejem kmetijskega orodja in strojev razvil prav iz Andrejevega sejma - ki pa ohranja še zmeraj svojo privlačnost v obliki različnih zabaviš in drugih zanimivosti. Prvi kramarji in lastniki zabavišč se te dni že razporejajo na dodeljenih prostorih, pravi praznik pa bo v nedeljo in ponedeljek, zadnji dan letošnje prireditve pa bo v četrtek.

Posvet PSI o proračunu 1984

V dvorani Palazzetto veneto v Tržiču bo danes popoldne, ob 15.30, posvet socialistične stranke, na katerem bodo govorili o predlogih za uporabo sredstev deželnega proračuna v letu 1984. Uvodno poročilo bo imel načelnik skupine PSI v deželnem svetu Gianfranco Carbone, poročal bo tudi podpredsednik deželne vlade in odbornik za proračun Piero Zanfagnini. Se-stanek, na katerega deželno vodstvo PSI vabi krajevne upravitelje, bo vodil deželni tajnik stranke posl. Francesco De Carli.

Zavrtnjena ostavka članov upravnega odbora KZE

Politično upravna kriza v vodstvu goriške KZE je bila na skupščini, v sredo zvečer, premeščena. Kakor je bilo pričakovati in kakor smo pred dnevi tudi napovedali, so vse politične skupine, z izjemo misovskega predstavnika, izrazila članom upravnega odbora, ki so pred tedni napovedali svoj odstop, solidarnost ter jim potrdile zaupanje. Ostaja zaenkrat, vsaj formalno, nerešeno le vprašanje predsedstva. Dosedanji predsednik, demokrat Jan Martina je namreč prosil krajši rok za premislek preden bi dal dokončni pristavek na to odgovorno in po izkušnjah v zadnjih mesecih, sila nevhvaležno funkcijo. Razlogi za to naj bi bili izključno osebne značaja.

Ostavka sedmih od devetih članov upravnega odbora goriške KZE je bila tako zavrtnjena in z njo tudi možnost komisarske uprave in nevarnost, da bi se kriza, ki že nekaj mesecev hromi dejavnost v javni zdravstveni službi na Goriškem, spet zavlekla.

Kaj sedaj? Časa za razmišljanje in dolgotrajne razprave najbrž ni veliko na razpolago, če se hoče nadoknaditi zamudo pri izvajanju zdravstvene reforme in če se dejansko namerava pričeti reševati najbolj pereča vprašanja zdravstva na Goriškem. In teh je kar precej. Ob koncu naj omenimo še, da dva

od devetih članov upravnega odbora KZE nista odstopila, po znanih sodnih zapletljajih in sta ves čas ostala na svojem mestu. To sta komunistična predstavnika Bergamas in Poiani.

V PONEDELJEK

Miklavževanje v Kulturnem domu

Spet smo obrnili stran na koledarju in december je tu, z njim pa seveda prazniki, taki ali drugačni. Prvi je seveda že od pamtveka Miklavž. Tudi letos bo obiskal otroke na njihovih domovih, poskrbel za različne prireditve.

Miklavž bo seveda, kakor že tudi lani in predlanskim, obiskal Kulturni dom v Gorici, na povabilo Zveze slovenskih kulturnih društev, ki je zraven povabila, da bi bilo srečanje prijetnejše, še dramsko skupino KUD «Oder treh herojev» iz Ljubljane, ki bo predvajala igrice Koza. Prireditelji bo v ponedeljek, 5. decembra, ob 16. uri. Pa še to, darila bo sprejemal hišnik v Kulturnem domu v soboto, 3. in v ponedeljek, 5. decembra.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna Ulica Terenziana 26, tel. 44387.

Goriška mladina zaključila proslave v Kulturnem domu

Z mladinskim večerom, na dan 29. novembra, so se v Kulturnem domu v Gorici zaključile manifestacije ob 2. obletnici odprtja tega kulturno-sportnega središča, ki so sovpadale obem s 40-letnico OF.

Rojstvo nove Jugoslavije ter ideali narodnoosvobodilnega boja; to je bila glavna tema večera, ki se je pričel z nastopom Kulturno-umetniškega društva iz Tacna pri Ljubljani, ki je v pesmi in besedi idejno prehodil trdo, a zmagovalo Titovo pot proti nacifizmu in domačim kolaboracionistom.

Ob tej priložnosti je Robert Košuta, predstavnik Mladinskega krožka, poudaril pomembnost teh idealov tudi za zamejsko mladino, ki se v njih istoveti ter naglasil potrebo, da bi se vsi slovenski mladinci združili in to ob stvarnem sodelovanju vseh komponent našega narodnostnega življa. To pa je mogoče z odpravo vsake skrajnosti ter v duhu demokratičnega pluralizma.

Večer, ki je v dvorano Kulturnega doma, kot vse prejšnje dneve, privabil veliko gledalcev, so sklenili s predvajanjem partizanskega filma Peta zaseda režiserja Franceta Kosmača.

Na pokrajini o telovadnicah

Predsednik pokrajinske uprave Cumpeta in nekateri pokrajinski funkcionarji so se sestali včeraj z ravnatelji višjih srednjih šol in šolskim skrbnikom v Gorici. Govorili so o telovadnicah za nekatere šole, ki sodijo v pristojnost pokrajine in o prevozu dijakov iz teh šol v telovadnice. Zaradi pomanjkanja denarja bi morali od dijakov zahtevati vsaj delno povračilo stroškov.

● Od jutri, sobote, 3. decembra, do vključno četrta, 8. decembra, bodo uvedli nekatere spremembe na avtobusnih progah skozi mesto, ki so že običajne ob vsakem Andrejevem sejmu. Avtobusi na progi št. 1 (Štandrez-Svetogorska postaja) bodo vozili po Mameljevi ulici in ne po običajni Oberdanovi. Postajališči bosta pred kavarno De Rocco na Korzu in pred cvetličarno Bandelj na Travniku. V nedeljo in v četrtek bodo avtobusi vozili po prazničnem voznem redu.

Predstavili so ga v pokrajinskem svetu

Tretji razvojni načrt Goriške za triletno obdobje 1984-86

V goriškem pokrajinskem svetu so predstavili srednjeročni razvojni načrt za obdobje 1984-86, dokument, ki naj bi služil kot osnova za sestavo deželnega razvojnega načrta. Gre že za tretji načrt, ki ga je pripravila pokrajinska uprava in prav zato tudi za najpopolnejši doslej, je v predstavitvi poudaril predsednik Cumpeta. V okrog 200 tipkanih strani obsegačem dokumentu, o katerem je obširneje poročal odbornik za načrtovanje Enzo Bevilacqua so prikazani dejansko stanje, potrebe in načrti posegov na različnih področjih gospodarske in družbene dejavnosti. V bistvu pokrajinska uprava potrjuje veljavnost nekaterih že v prejšnjem dokumentu predstavljenih načrtov, zlasti na področju kmetijstva in ribištva. Tretji razvojni načrt goriške pokrajine zelo podrobno obravnava stanje in možnosti razvoja v kmetijstvu, obrtništvu in zadružništvu, v treh dejavnostih, ki so bile doslej precej zastopane, ki pa imajo realne možnosti razvoja, seveda ob ustrezni družbeni pomoči. Posebno

poglavje je v dokumentu posvečeno stanovanjski problematiki, energetiki, cestnim in železniškim povezavam, zdravstvu, kulturi in šolstvu, industriji in zlasti pomenu prisotnosti podjetij z državno udeležbo v naši pokrajini. Težko bi bilo v nekaj kratkih stavkih obrazložiti vsebino dokaj obširnega in razčlenjenega dokumenta, zato bomo skušali to storiti v prihodnjih dneh, oziroma ob sami razpravi, ki se bo pričela 6. decembra.

● V Ronkah so pokopali 81-letnega zdravnika dr. Carla Bernazzo. Po vojni je bil nekaj časa ronški župan sredinske koalicije. Pripadal je liberalni stranki.

Izpuščen iz zapore obsojenec iz Tržiča

Po dveh letih zapore so po razsodbi prizivnega sodišča v Benetkah izpuštili iz zapore 58-letnega Enosa Fon-zarija iz Tržiča. Mož je bil pred ča-

som obsojen na sodišču v Trstu na 6 let in 8 mesecev zapore. Obtožili so ga, da je pretepel ženo Regino Benussi in da je ta umrla za posledicami pretepanja v avgustu 1981. Fon-zari pa je vedno trdil, da je žena dan pred smrtjo padla po stopnicah. Beneski sodniki so ga oprostili, ker so zaslišali nekatere priče, ki so potrdile njegove trditve ob padcu žene.

Interpelacije svetovalcev KPI o raznih vprašanjih pokrajine

Komunistični pokrajinski svetovalci so v prejšnjih dneh poslali pokrajinskemu predsedniku nekaj interpelacij v zvezi z vprašanji ki zanimajo prebivalstvo Goriške. Silvano Poletto, Aleksandra Devetak in Umberto Blasutti omenjajo v interpelaciji objavo stališča goriškega sodnika dr. Gagliardija v zvezi z obtožnico proti tajniku partizanske sekcije v Štandrezu Stanku Marušiču, ki je dejal da imajo, po njegovem mnenju, pripadniki slovenskega narodnostne skupnosti pravico razobešati slovensko narodno zastavo, in poslal zato akte ustavnemu sodišču, da to razsodi o ustavnosti fašističnega zakona, ki to prepoveduje. Pokrajinski svet naj pozitivno sprejme to odločitev goriškega sodnika, menijo interpelanti. Istočasno naj goriška pokrajinska uprava pošlje ustavnemu sodišču vso dokumentacijo o slovenski narodnostni skupnosti, ki jo je pokrajinski svet sprejel v preteklosti in kjer je izražena zahteva da se slovenska manjšina čimprej zaščiti.

V drugi interpelaciji svetovalci Poletto, Busolinijeva, Devetakova in Cipolloni izražajo mnenje, da bi se morala pokrajinska uprava čimprej domeni z goriško občino glede uporabe zemljišča na katerem je sedanja bolnišnica usmiljenih bratov v Ulici Diaz. Stavba je delno last pokrajinske upra-

ve. V teku je preseljevanje bolnikov iz te stare in dotrajane stavbe v bolnišnico sv. Justa. Pokrajina bi morala pripraviti načrt kako uporabiti ta prostor, bodisi s prenovo stavbe kot z gradnjo nove.

Svetovalci Bagolin, Blasutti, Redivo in Poletto so se zavzeli tudi za dokončno ureditev zemljišč bivšega Ente Tre Venezie v Fossalonu pri Gradežu in v Pevmi. Upravni odbor ERSa je namreč zaprosil deželno vlado naj ta da navodila kako dokončno urediti zemljišča. Interpelanti menijo, da bi zemljišča pri Fossalonu morali prodati tamkajšnjim kmetom ki obdelujejo zemljo, zemljišče v Pevmi pa dokončno urediti. Tam sedaj delavci čistijo gozd, kajti deželna ustanova za gozdove namerava urediti naravni park.

3. - 11. DECEMBER 1983
GRADIŠČE OB SOČI

Deželna enoteka
«LA SERENISSIMA»

2. razstava penečih in reznih vin
Furlanije - Juljske krajine
POKUŠNJA od 16. do 23. ure
(ob praznikih 10.-13. in 16.-23.)

Januarja bencinski boni Kontingent enak letošnjemu

Sredi januarja, mogoče pa celo teden dni prej, bodo avtomobilistom na Goriškem spet delili nakaznice za gorivo po znižani ceni, v okviru goriške proste cone. Točne količine, ki jih bodo upravičenci prejeli sicer še niso določene, vendar je razširjeni odbor goriške trgovinske zbornice na zadnji seji sprejel načelno odločitev, da bo prvi kontingent za leto 1984 enak kontingentu, ki so ga upravičenci prejeli za prvo letošnje obdobje. Upravičenci iz Gorice in Sovodnj so letos prejeli nakaznice za 275, oziroma 375 litrov goriva (odvisno pač od velikosti avtomobila), tisti iz drugih občin v pokrajini pa nakaznice za 150, oziroma 200 litrov goriva. Enake kvote naj bi prejeli tudi za prvo obdobje v letu 1984, morebitne razlike pa bodo upoštevali ob drugem razdeljevanju.

Če bo glede količine goriva vse po starem, pa se z januarjem obeta novost glede cene. Bencin proste cone naj bi se podražil za okrog 60 lir, kot posledica povišanja prelevmana, ki ga bo trgovinska zbornica izvajala v korist Goriškega sklada. Po nepotrjenih vesteh, naj bi iz Rima že v kratkem prišlo potrebno soglasje ministrstva. Soglasje na katerega sicer pri trgovinski zbornici čakajo že več kakor leto dni, saj bi višji prelevman moral stopiti v veljavo že janua-

ria 1983. Vsekakor zgovoren primer «operativnosti» in uspešnosti vladnih organov.

Čas kolin - obvezen je veterinarski pregled

Bliža se čas kolin. V zvezi s tem so nas z veterinarskega urada KZE opozorili na veljavnost predpisov o obveznem pregledu mesa zaklanih živali, za domačo uporabo. Pregled opravi veterinar, ki je teritorialno pristojen za določeno območje. Rejci morajo za veterinarski pregled zaprositi najmanj en dan pred klanjem živali in to pri veterinarju, ki je pristojen za njihovo območje. Rejci prašičev z območja občin Gorica, Števerjan in Sovodnje lahko zaprosijo za veterinarski pregled v uradih klavnic v Gorici, Ul. del Carso, tel. 84221 od 10. do 12. ure.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Lekarna Tavasani, Korzo Italia 10 - telefon 845-76.

Kino

Gorica

VERDI 18.00-22.00 «Staying alive»
VITTORIA 17.00-22.00 «La super sexy Cindy». Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00-22.00 «War games, giochi di guerra».

Tržič

PRINCIPE 18.00-22.00 «Great show»
EXCELSIOR 18.00-22.00 «The Blues Brothers».

Novi Gorici in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 «Kje se bomo ljubili»
SVOBODA 18.00 «Plod nedačnosti»
DESKLE 19.30 «Zadnja Poseidonova avantura».

Zakonski osnutek KPI za obmejni pas F-JK

O osnutku so razpravljali tudi na skupščini upraviteljev KPI v Čedadu

KPI bo v kratkem vložila v parlament pomemben zakonski osnutek za ves obmejni pas naše dežele, ki bo vključil tudi Nediške in Terske doline, območje Manzana in Humina, Karne in Kanalsko dolino. Zakonski osnutek predvideva finančne in kreditne olajšave za ustanavljanje novih podjetij in posodobitev tistih, ki že delujejo na tem področju. Davčne olajšave do 50 odstotkov višine ter povečanje naložb za FRIE. O tem je pred dnevi govoril poslanec KPI Arnaldo Barracetti v Čedadu na skupščini komunističnih upraviteljev, ki jo je sklical okrajni odbor KPI za Nediške doline in Čedad in je bila posvečena administrativnim, političnim in gospodarskim vprašanjem krajevnih uprav ter izvajanju razvojnih načrtov gorske skupnosti Nadiških dolin. Uvodno poročilo sta podala Dario Vosca, ki je obravnaval finančni zakon z zornega kota omejevanja za občinske uprave in načelnik svetovalske skupine KPI v gorski skupnosti Nadiških dolin Giovanni Battocletti. Le-ta se je po pregledu delovanja gorske skupnosti od ustanovitve do danes obširno zaustavil ob vprašanju nujnosti institucionalne reforme tega telesa, oziroma nujnosti združenja gorskih skupnosti, še posebej glede ciljev razvojnih načrtov, ki se morajo raztegniti na ves obmejni pas in torej tudi na to gospodarsko nerazvito področje in ki ima obrobno mesto tudi v deželni razvojni politiki. Sledila je živahna in poglobljena razprava, kjer so komunistični upravitelji izrazili med dru-

gim tudi potrebo po večji koordinaciji med občinami in gorsko skupnostjo. Nujna predpostavka za razvoj tega območja, ki je bil dolga leta zapostavljen tudi zaradi tega, ker tu živi slovenska narodnostna skupnost.

Obveza Neodvisne levice za Slovence v Italiji

V petek, 25. novembra, je poslanec Stefano Rodotà sprejel na sedežu Neodvisne levice (Sinistra indipendente) pri poslanski zbornici prof. Pavla Petriciga, člana centralnega komiteja KPI. Med pogovorom je beseda tekla tudi o možnih kulturnih in političnih pobudah skupine Neodvisne levice tako v senatu kot v poslanski zbornici glede vprašanja zaščite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

V Čedadu razstava slikarjev naivcev

V galeriji Paolo Diacono v Čedadu bodo jutri ob 18.30 slavnostno odprli razstavo jugoslovanskih slikarjev naivcev. Svoja dela bodo razstavljali Josip Generalić, Nikola Kovačević in Mojmir Mijanović. Razstava bo odprta do 24. decembra vsak dan v popoldanskih urah, razen ob ponedeljkih.

«Čeprav se zavedamo resnosti gospodarskega položaja v sosednji republiki, si vendar želimo, da bi se jugoslovanski turisti spet vrnili k nam. Če ne zaradi nakupov, pa vsaj zato, da popijemo kozarec na našo skupno srečo,» nam je dejal župan Vito Anselmi, nekaj mesecev šef nove občinske uprave, ki je prvič po vojni vključila v odbor tudi KPI.

Anselmi je dejal, da se bodo Trbižu odprle velike možnosti gospodarskega razvoja, ko bodo dogradili avtocesto, drugi železniški tir in več turističnih objektov.

«Ker hočemo izkoristiti prednosti, ki jih bo imel Trbiž zaradi novih povezav in tudi zaradi železniške zveze, smo izdelali načrt o triletni investiciji v višini 17 milijard lir. Samo za višarsko železnico bomo namenili 7 milijard lir, od katerih jih bo dežela prispevala 4,2,» je povedal župan in pristavil, da bodo v «vrtljak» povezali vse žičnice. Okrepljen turistični utrip bo razvil kvalitetno boljše trgovinsko ponudbo, kraj sam pa naj bi tako postal vodilni turistični zimski center v naši deželi.

Sicer pa si občinska uprava prizadeva, da bi med tremi, na Trbižu živječimi narodnimi skupnostmi, Italijani, Slovenci in Avstrijci, še naprej prevladovalo sožitje. Tudi v bodoče občina ne bo storila ničesar, kar bi podžgalo narodno nestrpnost, je rekel župan. Živeti hočejo v duhu združene Evrope in bodo tudi v bodoče spoštovali kulturo vseh v dolini živčih skupnosti. (gv)

V Rezijanski dolini nimajo niti prave poštne povezave

Rezijanska dolina je že od nekdaj oddaljena od velikih komunikacijskih

Župan Trbiža Vito Anselmi: Spoštujemo vse kulture

tokov, od nekdaj zapostavljena in v obrobem položaju, tako s socialnega kot z gospodarskega vidika. V tem so tudi vzroki izseljevanja in počasnega umiranja doline, saj so ljudje prisiljeni iskati drugje boljše pogoje življenja. Kljub obljubam in poglobljenim razpravam o razvoju obrobni območij naše dežele, še zlasti v zadnjih časih, ko je na vseh političnih forumih na dnevnem redu zakon 828, se položaj v Rezijanski dolini stalno slabša in proces emarginacije se nadaljuje. Zadnji člen te verige, čeprav ne zgleda tako pomemben, vendar je dober kazatelj tega procesa, je «preureditev poštne službe». Poštno službo, ki je življenjskega pomena za vsako skupnost, še posebej za tiste, ki so geografsko tako obrobne, so v Režiji ustanovili že leta 1874. Pošto so prinašali v dolino iz vasi Resiutta, iz

doline pa so jo odnašali vsak dan posebej. Po preureditvi te službe pa je pot pisma ali razglednice postala tako dolga, da iz Režije v Videm potuje tri dni, do Resiutte, 9 kilometrov od Režije, štiri dni, ekspresno pismo do Čedadu štiri dni, da ne govorimo o tem, koliko časa potujejo pošiljke ali pa pošta v druge dežele ali celo države. Nezadovoljstvo v dolini je veliko, tudi zaradi tega, ker nihče ni bil o tej preureditvi poštne službe obveščen, predvsem pa ker je tudi to znak, da ni nobene politične volje, da bi rešili Rezijansko dolino iz obrobnosti. Kako je namreč mogoče upati na gospodarski razvoj tega področja, se sprašujejo Rezijani, če manjka najbolj osnovne storitve, kot so na primer poštna služba, cestne povezave, telefonska mreža in podobno.

V Ukvah je umrl zaveden Slovenec Valentin Prešern

V Ukvah je umrl Valentin Prešern. Dočakal je vsega spoštovanja visoko starost: 95 let. Bil je zdrav in klena slovenska korenina, ki je tudi svojim otrokom vcepil ljubezen do slovenske misli in jim dal osnove za uspešno poslovno delovanje. V njegovem hotelu v Ukvah so se prva povojna leta zbirali na počitnicah tržaški slovenski mladinci.

Tudi eden od njegovih otrok, Si-meon, je na Ukvanski planini uredil kočjo, v kateri naj bi se zbirala slovenska mladina iz zamejstva. V tej pomladi so v njej prvič našle streho

mladinke pevskega zbora iz Koroške, ki so se pripravljale na koncert.

Na to planino je pokojni Valentin rad zahajal. Gor ga je njegov sin Si-meon pripeljal skoraj vsako nedeljo. Tako so v letošnjem juniju na tej planini v družinskem krogu, ki je zelo obširen, in v družbi prijateljev in znancev počastili nad vse visok Valentinov življenjski jubilej, 95-letnico rojstva.

Pokojnik je bil vseskozi čil in zdrav, poln volje do dela in do življenja. Vse to so podedovali njegovi otroci in njihovi potomci. V svojem rodu je dobil dobro nasledstvo.

Za razvoj turizma v Kanalski dolini

Trbiž, kraj v Kanalski dolini, se je znašel na razpotju. Obdobje cvetoče trgovine se je s prekinitvijo dotoka jugoslovanskih turistov dokončno sklenilo in zelo je vprašljivo, kako bo z njihovo kupno močjo, če se bodo in kadar se bodo spet povrnil. Prihajanje avstrijskih turistov ob sobotah in posebnosti poleti, sicer še vedno rešuje trgovce v tem kraju, toda tudi zanje ni mogoče z gotovostjo trditi, da so večni. Veliko nevarnost za njihovo izgubo bo predstavljalo leto 1985, ko bodo po predvidevanjih (in Italija je kot država vedno spoštovala roke izgradnje avtomobilskih cest) dokončali avtocesto po Kanalski dolini in jo povežali z že dograjenimi avstrijskimi avtocestami. Takrat bo zelo možno, da se bodo avstrijski kupci s svojo trdno valuto raje peljali nakupovat v Videm, kjer bodo imeli boljše ponudbo in postrežbo in bodo nakupovanje povežali tudi z izletniškim turizmom. Poleg tega jih bo tistega leta po dolini v toplejše kraje že peljala tudi razširjena in posodobljena državna hitra cesta.

Ob takšnih nevarnostih si povsem naravno vsak odgovoren dejavnik za nadaljnjo usodo te doline zastavlja vprašanje, kako preprečiti stvarno nevarnost, da bodo turistični in siceršnji gospodarski tokovi obšli Trbiž in ga odrezali od sveta, kot se lahko reče. Nekaj podobnega, toda v veliko manjšem obsegu se je zgodilo tudi v Zabnicami. Nekdaj, ko je ves avtomobilski in tovarni promet potekal po tej vasi in ko so bili tudi drugi pogoji za turistično dejavnost, takrat so imeli v tej, ob cesti razpotegnjeni vasi, kar 16 gostiln in drugih javnih lokalov. Od kar pa so zgradili obvoznico, ki je preusmerila promet in napravila življenje v vasi mirnejše in tudi prijetnejše, so zaporedoma zapirali te lokale in jih imajo sedaj samo osem.

Nekaj podobnega se bo zagotovo v bližnji prihodnosti zgodilo s Tabljo, krajem, kjer je obvoznica že precej časa dograjena, pa nočejo postoriti še zadnjih del in je odprti.

Ob možnem padcu prihoda kupcev, zaradi slabe in nedostojne ponudbe (pri tem mislimo na «Sangaj», tržnico, kjer so si zasilne barake

postavili predvsem nedomačini, ki so podobno kot v Trstu in Gorici izkoristili ugodnosti obmejne trgovine) kakor tudi zaradi prav tako slabih turističnih storitev, so se predstavniki občine, turizma in gorske skupnosti zamislili nad svojo usodo in pričeli načrtovati oblike bodočega razvoja. Pri tem so predvsem morali priznati, da Trbiž s svojo okolico sploh ni izkoristil vseh turističnih prednosti, ampak jih je celo zelo zanemarjal. Vse je gradil na «monokulturi», na trgovini, lepe možnosti za zimski in poletni turizem, ki jih ponuja sam kraj, pa tudi bližnja Jugoslavija in Avstrija, pa zametaval. In vendar je od nekdaj in dolgo let bila Kanalska dolina edini pojem za turizem v naši deželi. Razpolagala je z edino žičnico na Višarje in z najbolj zahtevno in tudi najlepšo smučarsko progo. V zadnjih letih so zaradi špekulacij vodilnih ljudi v delniških družbah, ki so lastnice teh naprav, ukinili obratovanje žičnice na Višarje in s tem pri smučarjih in ljubiteljih narave zatrl zanimanje za Kanalsko dolino na splošno.

Približevanje leta 1985, ki so ga pričeli imenovati leto trde resničnosti, je streznilo nekatere odgovorne dejavnike, v špekulacijskih krogih pa spodbudilo apetite po dobičku. V izgradnjo turističnega naselja Camporosso 2 in naselja pod Breznikom na Trbižu se je vključila družba Valtur italijansko - švicarskega magnata Bagnasca, povezanega s klubom Méditerranée. Predvidevajo izdatne naložbe dežele Furlanije - Julijske krajine, občine Trbiž in morebiti tudi zasebnikov, tistih, ki vidijo možnosti zaslужka v prihodnjem turističnem razvoju tega območja.

Ker so v zadnjih letih turizmu v Kanalski dolini nekajkrat napovedali boljše čase jih je veliko, ki sedanjim obljubam več ne verjamejo. Ker sodimo med tiste, ki verjamejo v turistično perspektivo Kanalske doline, čeprav smo skupno z drugimi doživeli nekaj razočaranj, bi z vso potrebno previdnostjo vendarle navedli napovedi tistih, ki so v teh stvareh doma. Med prve obveznosti so odgovorni vnesli izgrad-

njo žičnice na Višarje. Namesto sedanje nihalke bodo zgradili gondolsko žičnico z zmogljivostjo 800 potnikov na uro. Potniki se bodo vozili v kabinah po šest oseb, kabine pa se bodo avtomatično priklapljale na nosilno vrvo. Gre za najbolj sodobno žičnico, ki naj bi jo dogradili do prihodnje zime. Kabine, pogonski motorji in žice, vse je že izdelano, potrebno je zgraditi še spodnjo in zgornjo postajo. Objekt bodo postavili poleg obstoječega, kar pomeni, da bo spodnja postaja spet v Ovčji vasi.

V deželni načrtu so še drugi objekti potrebni za razvoj zimskega turizma. Tako bodo iz Zabnic zgradili na Višarje dve zaporedni žičnici. Prav tako bodo dve žičnici speljali na Florjanko, ob njih pa bodo utrli novo progo. Tudi na sedanjih smučiščih na Trbižu bodo namestili dve novi vlečnici, uredili proge in uvedli «proizvodno» umetnega snega. Program bodo pričeli izvajati prihodnje leto, sklenili pa naj bi ga 86. in 87. leta.

Gorazd Vesel

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

4.

Bečanovi so bili trdni in zavedni Slovenci. Zato so želeli, da bi Frane pripeljal ženo, ki ne bi bila le dobra žena in mati, temveč tudi drugače primer-na: verna, zavedna, zvesta družini in narodu.

Frane je že imel ogledano izvoljenko svojega srca, Jožefo Novak — po domače so jo klicali Pepa ali Pepca — prvorojenka iz kmečke družine na Dolnjem Zemnu, v dolini, kjer je bila zemlja rodovitnejša in življenjske razmere boljše kot v odročnih gorskih vaseh. Čeprav so se dolinska dekleta raje poročala na ravnino ali v mesta, kjer je bilo življenje lažje, je dvajsetletna Pepca preveč ljubila deset let starejšega Frana, da bi mogla odreči poroko. Njenim staršem je bilo tudi prav. «Kot si boš postlala, tako boš ležala,» so ji rekli. Bečanovi so bili ugledni gorjanski kmetje in s poroko se je sple-tlo prijateljstvo med družinama.

Svatba je trajala nekaj dni. Pili so, peli, plesali in jedli. Pri Bečanovih se je zbralo pol vasi, kajti v tistih časih je bilo v navadi, da so se ljudje ob porokah, rojstvih in smrti zblizali med seboj, se povezali v skupno usodo. Življenje v hribovskih va-

seh je bilo dovolj naporno in tudi lepo.

Pepca je bila vitko, postavno dekle z nenavadnim žarom v očeh, ki so se smejale in bile hkrati otožne, pa tudi resne in včasih zamišljene. Bila je lepa. Še posebej je potegnila nase oči, kadar je zavihetela kite črnih las na hrbet, se nasmejala s polnimi ustnicami in se ji je razlila rdečica na temno-poltem licu.

«Ste videli, kakšno žensko je pripeljal Bečanov? Le od kod jo je vzel? In le čemu je šla v te hribe trpet, ko bi zlahka dobila kakšnega gospoda v dolini...» so se menili vaščani. «No ja, imel je srečo, čeprav je tudi on dedec in pol, priden, močan kakor bik, zna prijeti za vsako delo in se tudi zabavati, če je treba...»

Tudi župnik Sirk, ki je kmetom v cerkvi sv. Antona Padovanskega oznanjal vero v boga in jih pripravljaj za večnost, se je veselil, ko je gledal brhko nevesto in mladega moža, žareča v sreči in samozaupanju. Mislil si je: «Ko bi bilo več takšnih porok, Slovenci ne bi propadali ne tu ne drugje, kjer jih spravljajo s sveta...»

Tudi vaški učitelj Šuligoj, duša vasi, naprednjak, ki je mladino učil in vzgajal v poštenosti in ljubezni do njenega rodu in zgodovine, je bil na svatbi. Mladima je zazelel, da bi imela mnogo otrok, ki jih bo on učil.

Vaški godci so godli do onemoglosti, mladina je pela in svatba je bila takšna, kakršna mora biti pri trdnih kmetih: razkošna, da ljudje še dolgo govorijo o njej in si jo zapomnijo za vse življenje.

Bečanov se o nevesti ni zmotil. Že prvo poročno noč je vedel, da bosta imela mnogo otrok, saj se ni

mogel odtrgati od nje.

Pepca se je na Bečanovi domačiji takoj vživela. Bila je prijazna, delovna ženska, vajena vsakovrstnih opravil v hiši, na polju in v hlevu. Pa še krotka je bila in pobožna, tako da so jo vzljubili Frantovi starši in vsi sosedje.

Prvorojencu, krepkemu in zdravemu dečku, so dali ime Karel. Otrok je razveselil vso družino. Posebno pa starega očeta, ki je menil, da se bo laže staral in pripravljaj na smrt, ko ima hiša naslednika.

Otrok je že tekal za materjo in se lovil za njeno krilo, ko je Bečanka spet legla in rodila krepkega dečka, ki so mu dali ime Frane. Pepca ga je vsa srečna stiskala k prsim, nadejajoč se, da bosta z možem uredila posestvo, nakupila še nekaj živine in ovac in se rešila težav, ki so jih kmetom prizadele težavne gospodarske razmere.

Nad Evropo pa so se že zbirali temni oblaki. Napetost med ljudmi je dala slutiti, da se država, v kateri so si med desetletji miru precej opomogli, pripravljaj na vojno.

V Sarajevu so ubili prestolonaslednika Ferdinanda in med ljudmi je zavrelo. Avstro-Ogrska je Srbiji, katero je krivila za ta zločin, napovedala vojno. V tem trenutku so usode milijonov ljudi začele teči drugače, kot so si želeli.

Pepco z dvema otrokoma, od katerih je bil Frane še neboljen dojenček, je čakala težka preizkušnja. Bečan je moral z drugimi fanti in možmi v vojsko. Objel in poljubil je ženo in oba dečka, mater in očeta. Ob grenkem slovesu so vsi jokali.

Pod lipo pri cerkvi so obvezniki stopili in krog in zapeli otožno slovensko pesem slovesa.

V včerajšnjem slalomu za svetovni pokal v Kranjski gori

Erika Hess začela v velikem slogu

Odlične Jugoslovanke - Anja Zavadlal sedma - Italijanke razočarale - Danes moški

KRANJSKA GORA — Uvodna tekma za točke za svetovni pokal (ženski slalom) se je včeraj v Kranjski gori začela z bojem smučark, ki sta bili tudi v prejšnji sezoni med vodilnimi.

Mislimo seveda na Švicarko Eriko Hess in Američanko Tamaro McKinney, ki sta včeraj v Kranjski gori osvojili prvo, oziroma drugo mesto. Na tretje mesto se je uvrstila presenetljiva Poljakinja Malgorzata Tlalka.

Na domači progi pa so bile izredno uspešne tudi jugoslovanske tekmovalke. Anja Zavadlal se je namreč uvrstila na odlično sedmo mesto. Zavadlalova je bila odlična v prvi vožnji in tudi v začetku druge žal pa je napravila nekaj napak v spodnjem delu proge med drugo vožnjo in si tako verjetno pokvarila še boljšo uvrstitev.

Odličen nastop jugoslovanske vrste sta včeraj dopolnili še Polona Pahar, ki je osvojila deseto mesto, Nuša Tome pa je bila 12.

Skratka, Jugoslovanke so povsem ugodno presenetile, kar daje tudi dobro upati za nadaljnje nastope.

Povsem drugače pa je bilo v italijanskem taboru. «Azzurre» so v tej uvodni prireditvi za «svetovne točke» povsem razočarale. Še najboljša v italijanski vrsti je bila Paola Magoni, ki je dosegla 14. mesto.

V italijanskem taboru so mnogo pričakovali od Marie Rosa Quarrio. Odlična italijanska smučarka pa je svojo tekmo v Kranjski gori končala že med prvo vožnjo. Nič bolje pa ni opravila svoje naloge Daniela Zini. Zinijeva, ki je po prvem spustu imela več kot tri sekunde zaostanka za vodilno Hessovo, sploh ni opravila druge vožnje.

Danes bo na sporedu moški slalom. Za današnjo tekmo vlada v Kranjski gori in okolici izredno zanimanje. Vsi bodo seveda navijali za Bojana Križaja, ki sodi tudi med favorite današnje tekme. Njegova najnevarnejša nasprotnika pa seveda ostajata Phil Mahre in Ingemar Stenmark.

Vrstni red včerajšnjega slaloma

1. Erika Hess (Švi.) 1'33"39 (46"51 + 46"88); 2. Tamara McKinney 1'34"01 (46"52 + 47"49); 3. Malgorzata Tlalka (Polj.) 1'34"85 (47"85 + 47"74); 4. Olga Harvatova (ČSSR) 1'34"87; 5. Christine Von Grünigen (Švi.) 1'34"93; 6. Christin Cooper (ZDA) 1'35"33; 7. Anja Zavadlal (Jugoslavijska) 1'35"42 (47"29 + 48"13); 8. Petra Wenzel (Liecht.) 1'35"50; 9. Doroia Tlalka (Polj.) 1'36"07; 10. Polona Pahar (Jug.) 1'36"10 (48"10 + 48"00); 11. Anni Kronbichler (Av.) 1'36"22; 12. Nuša Tome (Jug.) 1'36"42 (48"05 + 48"37); 13. Brigitte Gadiant (Švi.) 1'36"44; 14. Paola Magoni (It.) 1'36"47; 15. Monika Hess (Švi.) 1'36"82.

LESTVICA ZA SP (ŽENSKO)
1. E. Hess 25 točk; 2. McKinney 20; 3. M. Tlalka 15; 4. Harvatova 12; 5. Von Grünigen 11; 6. Cooper 10; 7. Zavadlal 9; 8. P. Wenzel 8; 9. D. Tlalka 7; 10. Pahar 6; 11. Kronbichler 5; 12. Tome 4; 13. Gadiant 3; 14. Magoni 2; 15. M. Hess 1.

Kranjska gora po TV

Ljubljanska televizija bo danes neposredno prenašala obe vožnji moškega slaloma za SP v Kranjski gori. Prvi prenos bo ob 9.50, drugi pa ob 12.20.

POLFINALE V LONDONU

Kasparov in Korčnoj zopet remizirala

LONDON — V včerajšnji partiji šahovskega polfinalnega dvoboja za naslov svetovnega prvaka sta Viktor Korčnoj zopet remizirala. Za delitev točke sta se šahista sporazumela že po 21. potezi. Kasparov je imel bele figure. Korčnoj tako vodi s 3:2.

Brzopotezni turnir za naše šahiste

Drevi bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2) ob 19. uri redni mesečni brzoturnir ZS ŠDL. To bo že sedmi letošnji zamejski šahovski brzoturnir, kar dokazuje, da so šahovski brzoturnirji še vedno zelo priljubljeni med našimi šahisti. Brzoturnirji so vsak prvi petek v mesecu, udeležujejo pa se ga vsi, bolj ali manj izkušeni šahisti. Prejšnjega turnirja se je udeležilo 15 zamejskih igralcev, zmagal pa je mojster Božidar Filipović pred Egonom Pertotom in Dušanom Jelinčičem.

VČERAJ V GÖTEBORGU

Krasovka M. Cergol zmagala v prvem kolu

GÖTEBORG — V prvem kolu mednarodnega namiznoteniškega prvenstva Švedske je včeraj krasovka Marina Cergol v prvem kolu premagala Južno Korejko Li Mi Vu s 3:1. Italijanska moška reprezentanca je izgubila proti Južni Koreji z 1:3.

TOTIP

1. — prvi	1 X
2. — prvi	2 1 X
3. — prvi	2 X
4. — prvi	X 1 2
5. — prvi	X 2
6. — prvi	1 X 2
7. — prvi	1 X
8. — prvi	2 1 X
9. — prvi	2 1
10. — prvi	X 2
11. — prvi	1 X
12. — prvi	X 1

Sinoči v Trstu v 9. kolu košarkarskega prvenstva A-1 lige

Tržaški Bic premagal goriški S. Benedetto

Bic — San Benedetto 71:63 (44:33)

BIC: Jones 19 (3:6), Mc Nealy 10 (2:3), Tonut 15 (1:2), Palumbo 16 (2:3), Goti 5 (1:2), Lanza 6 (4:6), Bobicchio, Fabbriatore, Zarotti, Sterle.

SAN BENEDETTO: Valentinsig 7 (1:2), Biaggi, Lagarde 8 (4:4), Sfiligoi 2, Bon 2, Ardessi 20, Pierie 2, Mayfield 18 (10:14), Nobile, Bullara 4 (2:3).

SODNIKA: Bollettini in Zanon iz Benetk; PON: Mc Nealy (36) in Bullara (38); Jones in Lagarde izključena v 26. min.

Tržaški Bic je sinoči dosegel svojo drugo zaporedno zmago in zaslužen premagal San Benedetto. Derbi je prikladal v tržaško športno palačo veliko število gledalcev (okrog 5500), vzdušje pa je bilo dokaj napeto že ob začetku tekme. Bic je začel zares iz vrstno in v 9. min. že vodil s 25:9. Po izredno slabem začetku pa so si Goričani nekoliko opomogli in predvsem po zaslugi Ardesija delno nadoknadili zaostanek. V tem delu je bil daleč najboljši na igrišču Dwight Jones, ki je končno dokazal, da je bil njegov sloves upravičen.

V drugem polčasu so Tržačani začeli zelo slabo, a Goričani niso znali izkoristiti negotovosti domačinov. V 26. min. pa je prišlo do zelo neljubega dogodka: po prerivanju med Jonesom in Lagardejem pod košem San Benedetto je Američan goriške ekipe napadel s pestmi Jonesa, ta pa mu je odvrnil v pravem boksarskem slogu. Sodnika sta najprej opazovala dvoboja, nato pa izključila oba igralca. Čeprav je kazalo, da bo pri tem bolj okrajšan Bic, pa ni bilo tako: potem ko so se Goričani približali na same štiri točke, so Tržačani spet odloč-

no povedli in z dobro igro Palumba v napadu in Lanze v obrambi tudi zasuženo zmagali. (Marko)

IZIDI 9. KOLA

Bic Trst - San Benedetto	71:63
Honky - Granarolo	68:71
Latini - Peroni	83:71
Indesit - Simac	101:81
Binova - Fabel	82:86
Star Varese - Scavolini	105:120
Jollycolombani - Berloni	77:91
Bancoroma - Simmenthal	71:64

LESTVICA

Granarolo 16; Peroni 14; Star, Simac in Berloni 12; Jollycolombani, Indesit in Bancoroma 10; Honky 8; Bic Trst, San Benedetto Gorica, Simmenthal, Latini, Fabel in Scavolini 6; Binova 4.

PRIHODNJE KOLO (4. 12.)

Peroni - Bic; San Benedetto - Scavolini; Honky - Star; Simmenthal - Latini; Fabel - Bancoroma; Berloni - Indesit; Granarolo - Binova; Simac - Jollycolombani.

A-2 LIGA

IZIDI 9. KOLA

B. Popolare - Italcable 96:90; Vincenzi - A. Eagle 65:74; Riunite - Mangiaebvi 95:82; Benetton - Bartolini 74:70; Gedeco - Marr 72:69; Rapident - Sebastiani 91:79; Yoga - Lebole 101:88; Carrera - Mister Day 109:94.

LESTVICA

Cantine Riunite 16; Mister Day, Gedeco in Carrera 12; Lebole, Bartolini, Italcable in Yoga 10; Mangiaebvi, Sebastiani, Benetton in A. Eagle 8; Marr in B. Popolare 6; Vincenzi in Rapident 4.

V prihodnjem kolu (jutri) bo v demski Gedeco igral doma proti Rapidentu iz Livorna.

Pred 8. kolom košarkarske promocijske lige

Ražem (Polet): «Don Bosco favorit Bor Radenska ima kakovostno ekipo»

Pet prvovršenih moštev (Don Bosco in Barcolana imata sicer tekmo manj), rahel vzpon Bora Radenske, ki je sedaj na šestem mestu razpredelnice (takoj za vodilnimi) in spodrsrlaj Poleta. Kontovelci so osvojili prvo letošnje zmago, a so še vedno sami na dnu lestvice. To je grob obračun preteklega kola. Največje presenečenje prvenstva ostaja po našem mnenju Libertas, ki je tokrat premagal v gosteh sicer okrnjeno moštvo Scoglietta in tako v številni družbi deli vrh lestvice. Za oceno prvenstva smo tokrat zaprosili Poletovega centra Karla Ražma, ki je najvišji slovenski košarkar v tej ligi.

«Po dokaj uspešnem začetku je Polet doživel kar tri zaporedne poraze. Kaj je krivo za slab trenutek openskega moštva?»

«V prvi vrsti neredna udeležba igralcev na treningih, nato pa pomanjkanje zbranosti. Hočem reči, da ne igramo vsake tekme z enako koncentracijo. Doslej smo se izkazali proti boljšim tekmečem, slabšim ekipam pa smo se prilagodili. To se je masčevalo predvsem proti CUS in Stelli Azzurri, čeprav gre upoštevati odsotnost nekaterih ključnih igralcev. Kljub temu pa bi moral biti naš položaj na lestvici znatno boljši.»

«Običajno vprašanje: Katero moštvo bo letos prvo?»

«Po mojem mnenju bo zmagal Don Bosco, zaradi izkušenosti ekipe pa bi dodal še Barcolano. Pristavljam, da ima tudi Bor Radenska zelo kakovostno ekipo in da bodo borovci igrali vedno boljše ter menim, da bodo ob koncu dosegli visoko uvrstitev.»

«Sedaj pa še napoved kola...»

«Predvidevam lahko zmago Radenske nad CUS, Alabarda je proti Kontovelu nesporni favorit, v srečanju Radiograf - Polet pa bo vse odvisno od naše obrambe. Če bo ta delovala, imamo dobre možnosti uspeha, čeprav bomo igrali na tujem.» (Cancia)

Danes igra za vas

Darko Škabar

Darko Škabar, letnik 1961 se že osem let ukvarja z nogometom. Krasov branilec, ki že drugo sezono nosi kapetanov trak, je bil praktično med prvimi igralci Krasa, saj igra pri tem društvu od njegove ustanovitve. Najprej je igral pri naraščajniški ekipi Krasa, letos nastopa že peto sezono v članski ekipi. Prejšnji teden je Učo Jurkič pravilno zadef devet rezultatov.

Totocalcio

Avellino - Inter	X 2
Catania - Napoli	X
Juventus - Roma	1 X 2
Lazio - Fiorentina	X 2
Milan - Genoa	1
Pisa - Ascoli	1
Sampdoria - Verona	X
Udinese - Torino	1 X
Atalanta - Palermo	X
Campobasso - Cremonese	1 X 2
Pistoiese - Empoli	1
Siena - Bari	X 2
Venezia - Mestre	X

Pred prvim povratnim kolom ženskega odbojkarskega prvenstva B lige

Lazzaro (Conegliano): «Najboljši je nedvomo Mogliano»

V soboto bo na sporedu 1. kolo povratnega dela drugoligaškega prvenstva. Meblo bo gostoval v Coneglianu pri najbolj nepredvidljivi ekipi v ligi. Potem ko je Conegliano pred dvema tednoma nepričakovano slavil zmago v Nervesi, je v prejšnjem kolu še bolj presenetljivo doživel pravi polom s tržaško OMA pred svojimi navijaci. Zanimalo nas je torej, kakšen nasprotnik bo v soboto pričakal naše odbojkarice in trener Conegliana Lazzaro nam je takole povedal:

«V Nervesi smo zaigrali res dobro predvsem, ker smo končno le nastopili v popolni postavi. OMA pa nas je premagala, ker smo bili brez štiri poškodovanih igralcev in smo stopili na igrišče nemotivirani. Sicer pa bomo tudi proti Meblu okrnjeni, saj dve igralci iz prve šesterke ves teden nista trenirali.»

«Torej ste proti Meblu brez možnosti za uspeh?»

«Mi smo se pripravili zelo resno

na sobotno srečanje in skušali bomo spet presenetiti enega od favoritov, saj sem gotov, da imamo možnosti za to, še posebno, ker je prednost domačega igrišča na naši strani. Seveda pa ima Meblo večje izglede, da zmagata.»

«Vaš recept za uspeh proti Meblu?»

«Po tem, kar sem videl v Nabrežini na prvi tekmi, je šibka točka vaših igralcev nezanesljiv sprejem, istočasno pa menim, da ekipa, ki ji uspe dobro sprejemati servise jugoslovanske igralke (Pesaressi op.ur.) ima pot do zmage znatno olajšano.»

«Vi ste verjetno že izločeni iz boja za prva tri mesta v tej skupini?»

«Tako je, saj se čudeži le redko kdaj dogajajo. Mi upamo na ponovitev lanskega prvenstva, ko smo si v drugem delu zagotovili obstanek v ligi. OMA in Albatros sta na našem dosegu, tretja ekipa, ki naj bi bila na lestvici za nami pa upam, da bo ena od treh iz druge podskupine.»

«Vas je poraz Mebla z Nerveso presenetil?»

«Vsekakor. Smatram, da je Nervesa gotovo šibkejša od Mebla, poleg tega pa je v nabrežinski telovadnici za gostujoče ekipe težko dobro igrati, ker je razstavljava dokaj čudna.»

TAKO V NABREŽINI

Meblo — Volley Conegliano 3:0 (13, 6, 10)

Meblo je za zmago potreboval le 56 minut. Igra, ki sta jo ekipi predvajali je bila dokaj povprečna, naše odbojkarice pa so si utrle pot do uspeha že z učinkovitimi servisi. Conegliano pa je ravno na servisu grešil kot za stavo, drugega orožja pa očitno ni imel.

Spomnimo naj še, da sta v lanskem prvenstvu, tako Bor, kot Sokol, zmagala s Coneglianom doma, v gosteh pa sta obe naši ekipi klonili z 0:3.

«Meblo, Nervesa, Mogliano: katera ekipa je močnejša?»

«Najboljši je brez dvoma Mogliano, ki predvaja najbolj kombinatno in moderno odbojko, a ga nekoliko omejuje skromna telesna višina igralcev. V Nabrežini ste tekmo z Meblom snemali. Kaj nam lahko poveste o tem tehničnem pripomočku, ki je sicer običajen za višja prvenstva, a ga v B ligi pravzaprav nihče ne uporablja?»

«Tu gre predvsem za moj osebni «konjiček». Snemamo vse naše tekme in si jih nato ogledamo pred povratnimi srečanji. Sicer pa od tega velikih praktičnih koristi nimamo, saj na našem nivoju ni mogoče prilagajati igre glede na nasprotnika, ker igralke enostavno tega niso sposobne dejati. Ugotovimo sicer nekatere manjše pomanjkljivosti pri nasprotnih ekipah, tako npr. igralke, ki slabše sprejema servis ali je šibkejša v bloku, vendar to bistveno ne vpliva na rezultat. Gledanje tekme na vi-

deokaseti pa je tudi nevarno, ker izgubi pravi občutek hitrosti in te to privede do podcenjevanja nasprotnika.»

«Ali je res, da so si posnetek vaše tekme z Meblom ogledala tudi druga društva?»

«Drži. Z Albatrosom in Moglianom imamo prijateljske odnose in smo jim posodili videokaseto, ki pa so si jo ogledali le tretji. Dejstvo pa je, da je edina, ki je Meblo premagala, Nervesa, ki tega posnetka ni videla.»

«Za konec bi nam povedali še par besed o vašem društvu?»

«V lanskem sezoni je prišlo do združitve med dvema društvoma, tretje, ki je ostalo ob strani, pa je k sodelovanju pristopilo letos. Baza je tako postala precej široka in v raznih kategorijah imamo preko sto aktivnih odbojkaric, k njim pa moramo prišteti še ves minivolley.»

Združevanje sil je torej pojav, ki zaobjema vedno več društev in to ne samo pri nas v zamejstvu. (Mig)

Jutri v Bazovici svečanost ob 60-letnici ustanovitve bazoviškega društva

1923

ZARJA

1983

Zarja - od leta 1923 do danes
pomemben dejavnik v našem športuPredsednik M. Žagar: «Enotni za obrambo naših narodnostnih vrednot»
Temeljite priprave za jutrišnjo svečanost

Športno društvo Zarja praznuje letos svojo 60-letnico obstoja. Leta 1923 so namreč ustanovili Mladinsko društvo Zarja in odtlej je to naše društvo (s prisiljenimi prekinitvami) opravilo neprecenljivo delo ne samo v naši telesno-kulturni stvarnosti, temveč v naši stvarnosti sploh. Požrtvovalni bazovski športni delavci, s predsednikom Mirjanom Žagarjem na čelu, delajo brez zastoja za jutrišnjo proslavo, ki bo v Bazovici. In prav predsedniku ŠD Zarja smo pred jutrišnjo proslavo zastavili nekaj vprašanj.

«Športno društvo Zarja praznuje visok jubilej. Katere misli se ti v prvem trenutku porajajo ob tej pomembni obletnici?»

«Šestdesetletnica je zares visok jubilej. Pri tem se mi zdi pomembno, da Zarja še vedno obstaja in deluje, čeprav je bila v svoji dolgi zgodovini tudi potlačena. Vselej pa je zaživela in zopet delovala.»

«Bi lahko na kratko orisal zgodovino vašega društva?»

«Po razpadu Avstro-Ogrske so naši ljudje upali, da bodo Slovenci končno dobili svoje pravice. Vendar ni bilo tako! Pojavil se je namreč fašizem in slovenski narod je zopet okusil vso grenkobo zatiranja. Zato, prav zato so v naših krajih, v tržaški okolici in v Trstu samem začeli ustanavljati mladinska društva. Tako je bilo tudi v Bazovici. Leta 1923 so najbolj aktivni člani ustanovili Mladinsko društvo Zarja, potomec tamburškega društva Zarja. Društvo ni bilo samo športno, temveč je imelo tudi druge odseke. Društvo je namreč gojilo nogomet, ženski rokomet (ali bolje hazeno), prirejalo izlete in imelo tudi čitalnico. Odborniki so bili zelo delavni, sploh vsi društveni odseki so bili zelo aktivni. Septembra leta 1927 je fašistični režim ukinil vsa društva, med le-

Predsednik Zarje M. Žagar

temi tudi Mladinsko društvo Zarja. Vendar naši ljudje, naša mladina je tudi v tistih letih delovala, seveda ilegalno. Prirejali so namreč nogometne tekme in podobno. Z drugo svetovno vojno pa je seveda vsa dejavnost zamrla, ali bolje: bila je prekinjena, ker je zopet zaživela leta 1945. Po osvoboditvi je Zarja začela delovati v okviru UCEF. Nastopala je v raznih nogometnih prvenstvih, nato še leta 1952 v drugi zvezni slovenski ligi. V sezoni 1965/66 je prišlo do reorganizacije društva in tudi do uradne ustanovitve. Glavna sekcija je bila

gotovo nogometna. Zarjino moštvo je namreč nastopalo v 3. amaterski ligi. Zelo pomembna pa je bila nato še odbojarska sekcija, z moškimi in ženskimi ekipami. Odbojkarice pa so nastopale kar v B ligi. Delovanje zadnjih let našega društva pa je znano.»

«V tako dolgi in bogati zgodovini vašega društva, kaj so vam, po vašem, posredovali nekdanji odborniki in športniki Zarje?»

«Odborniki in športniki Zarje so nam v vseh teh letih posredovali predvsem to, da moramo biti vedno enotni in se zavzemati za obrambo naših narodnostnih vrednot.»

«Kakšno je trenutno stanje v vašem društvu?»

«Naše društvo je trenutno zelo aktivno. To pa je zasluga predvsem našega odbora, ki aktivno in organizirano deluje. V nogometu nastopamo v drugi amaterski ligi in v prvenstvu naraščajnikov. Zelo aktivna je balnarska sekcija. Naše društvo pa se ukvarja tudi z otroško telovadbo. Sodelujemo pa tudi pri vseh vaških prireditvah, proslavah itd.»

«Kako ste se pripravili za jutrišnjo proslavo?»

«O proslavi smo govorili že maja meseca. Zaradi preobremenjenosti vseh odborikov pa je bilo nemogoče, da bi proslavo priredili že maja. Zato smo odločili, da bomo proslavili 60-letnico ustanovitve meseca decembra. Priprave so seveda zahtevale večmesečno trdo delo. Velika zasluga pa, da bomo lahko priredili to svečanost, ali bolje da bomo odprli razstavo, gre predvsem našemu odborniku Aleksandru Ražmu, ki je sam zbral skoraj vso gradivo.»

Članstvo MD Zarja v Fronevci dolini in Bazovici leta 1927

ga pa, da bomo lahko priredili to svečanost, ali bolje da bomo odprli razstavo, gre predvsem našemu odborniku Aleksandru Ražmu, ki je sam zbral skoraj vso gradivo.»

«Pomen vašega društva v našem športu?»

«Zarja je vsekakor zelo pomemben »delček« v okviru celotnega slovenskega športa v Italiji. S svojimi tedajskimi nastopi na raznih prvenstvih in z nastopi na drugih športnih prire-

ditvah naši člani ne opravljajo zgolj športne dejavnosti, temveč izpričujejo svojo pripadnost. Športni nastop je tako tudi vsakotedenski boj za naše pravice.»

«Kateri pa so vaši cilji za bodoče delovanje?»

«Ciljev je seveda več. Le-ti pa niso tako lahko izvedljivi. Zato smo si kot prvi cilj zastavili to, da sedanjo aktivnost tudi ohranimo. Želeli pa bi, da bi prišlo med raznimi vaškimi organizacijami še do večjega sodelovanja, razumevanja. To je za nas še kako pomembno!»

«Ti si eden naših najmlajših predsednikov športnih društev. Kaj bi našim mladim športnikom svetoval za njihovo športno dejavnost?»

«Najprej bi poudaril to, da naj se naša mladina zaveda pomembnosti naših športnih organizacij. Športna društva so neizpodbiten dokaz, da je naša skupnost na tem delu zemlje prisotna. Naši športni mladinci pa bi dejal le to, da naj zasleduje tiste smernice, ki so jih že naši predniki začrtali. Tako se bomo vedno ohranili kot Slovenci.»

Pri Zarji so te smernice začrtali že leta 1923. Bazovci pa teh smernic gotovo niso opustili. Zarja je namreč živa, delavna, izredno pomemben dejavnik naše telesne kulture.

Priredil
BRANKO LAKOVIČ

JUTRIŠNJI SPORED V BAZOVICI

Ob 60-letnici ustanovitve Mladinskega društva Zarja bo jutrišnji spored proslav v Bazovici naslednji:

Ob 10.30 na domu Svetka Krizmančiča - Štefanovega: odkritje plošče, ki spominja na ustanovitev MD Zarja.

Ob 11.00 v Bazoviškem domu: otvoritev razstave »Zarja 60«.

Ob 18.00 v bazovski kinodvorani: izvajanje kulturnega sporeda: 1. Nastop Tržaškega okteta; 2. Govori; 3. Nastop osnovne šole P. Trubar; 4. Podelitev priznanj.

Odborniki Zarje na delu za jutrišnjo svečanost

V pokrajinskem delu odbojarskega prvenstva deklic na Tržaškem
Breg in Friulexport letošnja finalistka

Olympia in Val na čelu lestvice prvenstva mladincev - Prva zmaga sovođenjskih deklic

DEKLICE

Šesterki Brega in združene ekipe Friulexport sta finalistki letošnjega prvenstva deklic in se bosta sedaj v dveh medsebojnih obračunih (v Dolini in v Trstu) potegovali za naslov pokrajinskega prvaka in za vstop v deželni finale. Obe ekipi nista v svojih skupinah naleteli na enakovredne tekmece, saj je Breg izgubil le set, Friulexport pa niti enega. Ob pričakovani uvrstitvi Friulexporta je zelo spodbudna zmaga Brega, ki se je prvenstva udeležila z zelo mlado šesterko (letnik 69), a je z igro kljub temu nad vse zadovoljil. Še bolj spodbudno pa je dejstvo, da je bilo tudi letos prvenstvo deklic pravi monopol slovenskih ekip.

KONČNA LESTVICA SKUPINE A
Friulexport 12, Cortina sport in San Sergio 6, Blitz Vivaj Busà 0.

KONČNA LESTVICA SKUPINE B
Breg 12, Kontovel Electronic Shop 8, Sloga 4, CUS 0.

DEČKI

To prvenstvo je med vsemi najdaljše in se bo končalo šele januarja. Zaradi številnih odloženih tekem pa je lestvica zelo nepopolna.

LESTVICA
Inter 1904, Volley Duke in NPT 8, Prevenire 6, Bor 4, VIS 2, Rozzol 0.

MLADINKE

Medtem ko je lestvica skupine B že popolna (zmagala je OMA), morajo v skupini A odigrati še nekaj zaostalih tekem. Slej ko prej pa je jasno, da bo zmaga pripadla Interju 1904. Edini naš predstavnik v tej ligi je Sloga, ki je v svoji skupini zasedla končno drugo mesto zaradi boljše razlike v setih v primerjavi s CUS.

ZACASNA LESTVICA SKUPINE A
Inter 1904 in Le Volpi 8, Cortina sport 2, Prevenire —2.

KONČNA LESTVICA SKUPINE B
OMA Olympic 12, Sloga in CUS 6, Club Altura 0. (G. F.)

NA GORIŠKEM

Tudi na Goriškem se izteka prvi del mladinskih odbojarskih prvenstev.

MLADINCI

Prvenstvo se odvijava v znamenju popolne izenačenosti. Olympia in Val sta se doslej odlično izkazala.

IZIDI ZADNJIH KOLO

VB Krmin - Torriana 1:3, Olympia - Libertas 3:0, Val - Turriaco 1:3, Torriana - Val 2:3, VB Krmin - Olympia 0:3, Turriaco - Libertas 3:0, Libertas - Torriana 0:3, Val - VB Krmin 3:0.

LESTVICA

Olympia, Val, Torriana in Turriaco 8, Libertas Gorica 2, Volley Ball Krmin 0.

PRIHODNJE KOLO

Juventina - Olympia (drevi ob 19. uri v Štandrežu).

MLADINKE

Po sedmih kolih goriška Olympia še ni prišla do prve zmage. Na lestvici vodita tržaški ekipi.

IZIDI ZADNJIH KOLO

Olympia - Volley club Tržič 0:3, Torriana - Mariano 3:1, Torriana - Olympia 3:2, Mariano - Italcantieri 3:0, Libertas - Volley club Tržič 3:2, Italcantieri - Torriana 3:1, Olympia - Libertas 0:3.

LESTVICA

Italcantieri in Volley club Tržič 8, Torriana, Libertas GO, Mariano 6, Olympia 0.

DEČKI

Ta teden se bo pričelo tudi prvenstvo dečkov, v katerem letos prvič nastopajo kar tri slovenske ekipe in sicer Naš prapor, Val in Olympia. Vsega nastopa v tem prvenstvu sedem ekip. Derbi med Juventino in Našim praporjem je bil odložen, Olympia pa bo v nedeljo zjutraj ob 10.30 gostovala pri ekipi iz Ločnika.

OBVESTILA

Smučarski odsek SPDT

obvešča svoje smučarje, člane med-društvene tekmovalne skupine, da se bodo treningi v telovadnici začeli v ponedeljek, 5. decembra, na stadionu »1. maj«. Treningi bodo od 18. do 20. ure.

SK Devin

priredi 8. t.m. avtobusni izlet na Gorenjsko (obisk tovarne Elan, ogled čebelarstva muzeja v Radovljici, ogled Bleda itd.). Cena izleta je 20.000 lir. Vpisovanje pri odbornikih kluba.

SK Devin

priredi štiritredenski smučarski tečaj v Trbižu. Avtobus bo vozil ob Bazovici, mimo Opčin, Proseka, križišča Salež - Bajta, Praprota, Nabrežina, Mavhinje, Sestjan, kjer bo odhod ob 6.30. Podrobnejše informacije in vpisovanje pri odbornikih kluba (Bruno Škerk 200236, Lucijan Sosič 208551).

Smučarska komisija

pri ZŠSDI

obvešča, da v nedeljo, 4. decembra, odpade redni trening v Saležu. Člani smučarske ekipe naj se v nedeljo zberejo ob 9.30 na plastični stezi v Nabrežini za zaključno tekmovalje.

Šahovska komisija ZŠSDI

prireja danes, 2. decembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu 3. mesečni šahovski brzopotezni turnir.

SPDT

prireja v januarju 1984 štiri nedelje smučarskih tečajev in izletov na Zoncolan. Vpisovanje bo danes, 2. decembra 1983, od 19. do 21. ure ter jutri 3. decembra, od 10. do 14. ure na sedežu društva v Ul. sv. Frančiška 20. Člani dolinske občine se lahko vpišejo pri Stojanu Glavinu - Boljuncu 140. Informativne pole so na razpolago v Tržaški knjigarni.

Borova gimnastika
je imela občni zbor

V sredo je bil v Trstu redni občni zbor gimnastičnega odseka SZ Bor, na katerem so člani pregledali opravljeno delo v minuli delovni dobi in izvolili novi odbor. Iz poročil predsednika Milana Babiča, tajnice Mili Fischerjeve in blagajničarke Silve Valenčičeve je bilo razvidno, da je bilo delovanje tega najmlajšega Brovega odseka plodno in pozitivno, zato so podani vsi pogoji, da se gimnastika pri tem našem tržaškem slovenskem društvu v novi sezoni še bolj razvije. (P)

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir - V SFRJ številka 10.000 din, naročnina za sebnike mesečno 100.00, letno 1000.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.00 letno 1400.00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Karlejeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povšek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

2. decembra 1983

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
izdajateljev FIEG

Medtem ko je na severu še vedno jasno Srednja in južna Italija pod snegom

RIM — Vso južno Italijo je zajel val mraza. Z močnimi severovzhodnimi vetrovi je prišel tudi sneg. Po nepričakovano lepi jeseni, ki je prinesla veliko skrb zaradi suše, se o betajo izdatnejše padavine. Zaradi padca temperature, bodo te padavine v obliki snega. V zimskih turističnih centrih jih nestrno pričakujejo. Prireditelji dveh smučarskih prvenstev za svetovni pokal, v Bormiu in včeraj v Kranjski gori, so se morali posluževati topov za umetni sneg, ker naravnega snega ni bilo niti za vzorec.

Nenadna sprememba vremena je zajela predvsem južno Italijo in Balkanski polotok. Že nekaj let sem se dogajala, da imajo prvi sneg najprej v južnih predelih države, tam, kjer si ga najmanj želijo in kjer so nanj tudi najmanj pripravljeni. Zaradi tega je snežna odeja, ki je prekrila gorske kraje od Firenc navzdol, povzročila težave predvsem v avtomobilskem prometu.

Kakor poročajo iz Firenc je sneg pobelil vse višje ležeče predele Toskane. Hribi, ki obkrožajo mesto, so se odeli v belo. Na avtocesti čez Apeninsko pogorje je nastal led, ki povzroča težave predvsem tovornjakom.

V Potenzi je zapadlo 10 cm snega in zgodovinsko središče je bilo včeraj zjutraj neprevozno z avtomobili. V kraju Sellata - Pierafone, ki je od Potenze oddaljen 20 km, je zapadlo

40 cm snega; včeraj so pogladi smučarske naprave.

V severni Italiji so včeraj imeli podobno vreme kot v naši deželi. Pihalo je in mraz je pritisnil. V Milanu je veter pihal s hitrostjo 50 km na uro.

Na območju Bocna je v sredo snežilo in zato sodijo, da bodo travnata in položna smučišča uporabna za smuko že ob koncu tega tedna. Delovale bodo žičnice v Vipitenu, na planini Ladurnes, v Val Senalesu pa itak smučajo vse leto.

Val hladnega mraza je zajel tudi osrednje predele Jugoslavije. Zapadel

je tudi prvi sneg: na Bjelašnici so ga namerili 11 cm. Dvodnevni dež je nekoliko omilil slab vodostaj v akumulacijskem jezeru hidroelektrarne «Perušica».

O izrednem mrazu poročajo tudi iz Severne Amerike. Polarni mraz je preko Kanade vdrl v ZDA in povzročil smrt 51 oseb. V posebno dramatičnih okoliščinah sta umrla fant in dekle, ki sta na povratku iz Kansasa obstala v snežnem metežu. Ker sta imela malo bencina, sta hitro ugotovila, da sta v neizhodnem položaju. Svoje poslednje ure sta popisala v presunljivem dnevniku.

Spacelab: poskusi potrjujejo prisotnost devterija v atmosferi

WASHINGTON — Vesoljski laboratorij «spacelab», ki je v ponedeljek vzletel s Kennedyjevega kozmodroma na Floridi, je včeraj dosegel svoj prvi vidnejši znanstveni rezultat z odkritjem devterija v visoki atmosferi.

Prisotnost devterija v zadnjih plasteh zemeljske atmosfere so izmerili s posebno napravo francoske izdelave, ene od tistih, ki opremljajo laboratorij. Podatke, ki so jih kozmonavti posredovali kontrolnim centrom, so znanstveniki pozdravili kot »prvo veliko odkritje evropskega vesoljskega laboratorija in kot znanstveni prispevek študiju in dožemanju procesov v visoki atmosferi».

Znanstveniki so sicer že dalj časa sumili, da je devterij (izotop vodika z dvakratno atomsko maso, ki ga včasih imenujejo tudi težki vodik) prisoten tudi v gornjih plasteh atmosfere, doslej pa domnev ni še nihče eksperimentalno potrdil.

Pri jedrski elektrarni našli radioaktivne alge

LONDON — Morski tok je naplaval radioaktivne alge na plažo kopališča Cumbria v bližini jedrske elektrarne Sellafield. Vest so sporočili strokovnjaki britanskega ministrstva za varstvo narave. Radioaktivnost alg je od sto- do tisočkrat nad normalo, so izjavili strokovnjaki.

Raziskave so pričeli pred nekaj dnevi, potem ko so ekologi obdolžili voditelje jedrske elektrarne, da zastrupljajo okolje s tem, da spuščajo v vodo radioaktivne snovi, ki jih morski tokovi potem odložijo na plaži.

S tem v zvezi je glasnik ministrstva za varstvo okolja izjavil, da je nevarnost za okužbo ljudi izredno majhna. Da bi dosegel poprečno letno dozo, bi moral kopalec alge pritiskati na kožo vsaj eno uro, kar se običajno ne dogodi.

Ekološka gibanja že nekaj časa opozarjajo na naraščanje rakastih obolenj v tem kraju. Britanska vlada je odredila preiskavo o tem, ali odgovorni za delovanje te centralne spuščejo predpise o varstvu narave.

Minister na zatožni klopi

BONN — Posebna parlamentarna komisija Zahodne Nemčije je soglasno odvzela parlamentarno imuniteto ministru za gospodarstvo Ottu Lambsdorffu, liberalnemu poslancu, ki ga državno pravdnistvo krivi podkupovanja. Priporočilo o odvzemu imunitete je komisija včeraj poslala parlamentu, ki bo danes o tem vprašanju izrekel svoje mnenje.

Če bo danes parlament odvzel ministru imuniteto, ga bodo tako kot štiri druge politične predstavnike in industrije obtožili, da je udeležen pri

podkupovanju. Finančno - industrijska družba KLICK je namreč podkupila dva ministra za gospodarstvo, da bi bila deležna finančnih olajšav v višini 800 milijonov mark.

Zaenkrat še ni znano, kaj bo storil Lambsdorff, ko bo prejel obtožnico bonškega pravdnistva. Tako liberalni minister kot kancler Helmut Kohl sta izjavila, da čakata na uradno sporočilo, šele potem bosta ukrepala. Zahodnonemški tisk sodi, da bi bilo veliko bolje, če bi minister odstopil pred koncem preiskave. Na takšen način bi preprečil napade na vladno koalicijo.

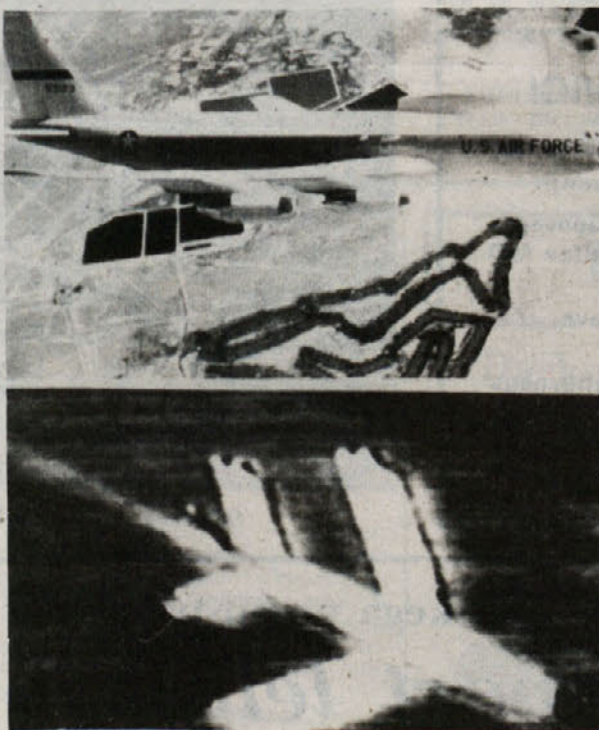
Nepovabljeni gostje

CHURCHILL (Kanada) — Prebivalci kanadskega mesta Churchill v pokrajini Manitoba imajo že nekaj dni v gosteh zelo nevarne in nič kaj zelene goste: severne medvede, ki se potikajo po mestnem središču in v posodah za odpadke iščejo hrano. Medvedi so v torek raztrgali nekega prebivalca, ki se jim je neprevidno približal.

Prisotnost severnih medvedov je po mnenju izvedencev posledica zapoznele zime. Hudsonov zaliv, kamor se kosmatinci selijo vsako zimo, da bi lovili tjujnje, namreč še ni zamrznil, kar v bistvu medvedom onemogoča lov. V sili si zato iščejo hrane v mestecu.

Po poročanju časopisnih agencij po mestu kolovratijo okoli dvajset medvedov. Življenje zaradi tega v Churchillu ni zamrlo, vendar otroke pozivajo v šolo z avtobusi in policija je stalno na straži, da bi kolikor mogoče potisnila medvede ven iz mesta.

ŽAREK SMRTI UNIČIL LETALO

WASHINGTON — Marsikomu bo dogodek priklical v spomin enega od tistih filmov Jamesa Bonda, znanega agenta 007, ki se je stalno spopadal s silami podzemlja, da bi rešil Veliko Britanijo in z njo ves svet pred nadvlado demonskih sil podzemlja. V eni teh svojih avantur se je Bond srečal tudi s tolpo kriminalcev, ki se je posluževala «žarka smrti», da bi ugonabljala svoje nasprotnike, predvsem pa, da bi brez težav odpirala blindirana vrata dobro založenih bančnih blagajen.

To, kar je bilo še pred nekaj leti le plod fantazije uspešnega avtorja detektivskih romanov in «spy stories» Fleminga, pa se vse bolj bliža resničnosti. Znatni tehnološki napredki v proizvodnji žarkov laser so po eni strani privedli do njegove uporabe v raziskovalne namene, v industriji in v medicini, po drugi pa tudi razvoj in aplikacije svetlobnega žarka v vojne namene.

Poveljstvo ameriškega letalstva je v teh dneh sporočilo, da je konec septembra preizkušalo visokoenergetski žarke laser kot protiletalsko orožje in z enim takih žarkov je tehnikom uspelo uničiti radijsko vodeno letalo, ki je letelo s podzvočno hitrostjo. Fotografija, ki so jo razdelili novinarjem, kaže učinkovitost novega poskusnega orožja: zgoraj letalo med poletom, spodaj letalo, potem ko ga je zadel laserski žarek.

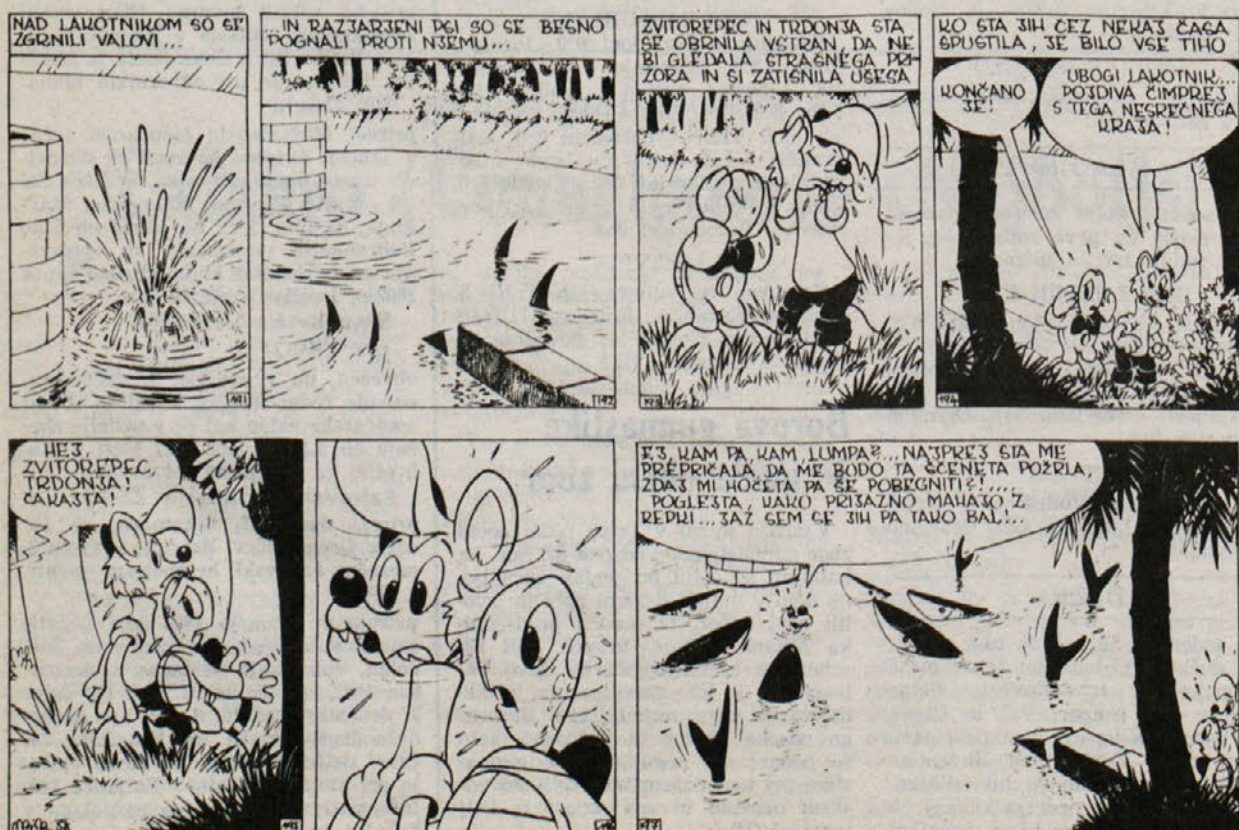
Letos poleti je ameriška vojska uspešno preizkušala žarek proti raketam zrak-zrak, ki so letale s hitrostjo okoli 3.000 km na uro.

Zaenkrat, pravijo v ZDA, gre le za poskusne naprave in ne za orožje, ki bi bilo že v proizvodnji, vsekakor pa raziskovalci upajo, da bo še pred koncem stoletja laserski top operativen.

Miki Muster:

Gusarji

(25.)

Človek obvlada govorico že 2,5 milijona let

RIM — Človek govori približno poltretji milijon let in ne samo milijon let, kot so znanstveniki domnevali še pred nedavnim. Dar govora je razvil približno v obdobju, ko je na našem planetu živel opica Lucy, avstralopitek, ki so ga izkopali pred petimi leti v Keniji in ki je vezni člen med ljudmi in opicami.

Nova odkritja glede človekovega razvoja in njegove sposobnosti komuniciranja so predstavili pred nekaj dnevi v Rimu na mednarodnem simpoziju o bioloških osnovah in o razvoju človeka in živali. Še do pred nedavnim so znanstveniki imeli dokaze, da je človek govoril pred milijonom let, saj so v lobanjah iz tistega obdobja našli odtise tistih možganskih delov, ki koordinirajo govorico. Novi izsledki pa dokazujejo, da je bil človek sposoben govoriti že veliko prej in sicer tri ali dva in pol milijona let od tega, takoj potem ko se je postavil na noge in nj več hodil po štirih. Do dognanja so se znanstveniki dokopali predvsem s primerjalno študijo o razvoju govora in razvoju proizvodnje orodja za delo in lov.

«Skoraj vse živali so sposobne proizvajati zvoke in komunicirati z znaki — je pojasnil italijanski izvedenec Chiarelli — govor pa je vendarle nekaj več, je živčna dejavnost, ki zadeva tudi možgansko skorjo. Na univerzi v Atlanti na primer preučujejo komuniciranje med človekom in opico: gre za komuniciranje, ki v marsičem spominja na »spogovor« gluhonemih. Poskusi so dokazali, da gorile in šimpanzi imajo delno sposobnost, da razumejo človeško govorico in v njihovih zvokih so sledovi govorice. Vendar lobanjska prostornina šimpanza je enaka kot pred 4 milijoni let (500 kub. cm), človek, odkar je razvil govorico, pa je znatno povečal svojo možgansko prostornino, ki dosega danes 1.500 kub. cm.»

Po mnenju prof. Chiarellija geometrija in slovnična sodita v sam začetek človekove možganske dejavnosti. Med govorico in sposobnostjo proizvajanja orodja — pravi italijanski raziskovalec — obstaja tesna povezava. Osebek, povedek in predmet so elementi geometrije jezika, ki jih je človek, za razliko od opic, znal zelo razviti.»